

REPUBLIKA HRVATSKA

ISTARSKA ŽUPANIJA

**Upravni odjel za poljoprivredu,
šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodoprivredu**

Tel.: 052/452-473, Fax 052/452-474

E-mail: poljoprivreda@istra-istria.hr

POREČ, O. M. Tita 4, p.p. 20.

KLASA: 023-01/09-01/02

URBROJ:2163/1-03/1-09-02

Poreč, 25. veljače 2009.

**Poglavarstvo Istarske županije
Predsjednik g. IVAN JAKOVČIĆ
Flanatička 29, 52 100 Pula**

Predmet: **a) Plan poslovanja društva AZRRI - Agencija za ruralni razvoj
Istre d.o.o. Pazin, za 2009. godinu s Nacrtom Odluke**

**b) Financijski plan poslovanja Društva AZRRI - Agencija za
ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin, za 2009. godinu s
Nacrtom Odluke**

Poštovani,

u prilogu dopisa dostavljamo Vam navedeni Predmet s molbom da ga uvrstite u dnevni red naredne sjednice Poglavarstva Istarske županije radi rasprave i utvrđivanja Nacrta Odluka te upućivanja istih na raspravu i usvajanje Skupštini Istarske županije u funkciji Skupštine Društva.

S poštovanjem,

Pročelnik Upravnog odjela

Milan Antolović

**REPUBLIKA HRVATSKA
ISTARSKA ŽUPANIJA
POGLAVARSTVO**

Klasa: 024-01 /09-01/04
Urbroj: 2163/1-01/8-09-2
Pula, 03. ožujak 2009.

**SKUPŠTINA ISTARSKE ŽUPANIJE
N/r. predsjednika g. Antona Peruška
Dršćevka 3
52 000 PAZIN**

- PREDMET:**   ***a) Plan poslovanja društva AZRRI - Agencija za ruralni razvoj
Istre d.o.o. Pazin, za 2009. godinu***
- b) Financijski plan poslovanja društva AZRRI - Agencija za
ruralni razvoj
Istre d.o.o. Pazin, za 2009. godinu***

Na temelju članka 59. i 77. Statuta Istarske županije ("Službene novine Istarske županije" br. 9/06-drugi pročišćen tekst i 14/06) Županijsko poglavarstvo Istarske županije na svojoj sjednici održanoj dana 03. ožujka 2009. godine donosi slijedeći

Z A K L J U Č A K

1. Prihvaća se:
  - a) Nacrt i utvrđuje Prijedlog Odluke o prihvaćanju Plana poslovanja društva AZRRI - Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin, za 2009. godinu, pod Brojem: 01/03/09-2 od 20. siječnja 2009. godine,
  - b) Nacrt i utvrđuje Prijedlog Odluke o prihvaćanju financijskog Plana poslovanja društva AZRRI - Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin, za 2009. godinu, pod Brojem: 01/03/09-3, od 20. siječnja 2009. godine,
2. Akti iz točke 1. ovog Zaključka upućuju se Županijskoj skupštini Istarske županije, u funkciji Skupštine Društva, na razmatranje i usvajanje.
3. Akti iz točke 1. Ovog Zaključka sastavni su dio istog.
4. Za izvjestitelja po točki 1., a vezano za točku 2. ovog Zaključka zadužuje se Milan Antolović - pročelnik Upravnog odjela za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodoprivredu Istarske županije i Gracijano Prekalj - direktor AZRRI - Agencije za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin.

**Predsjednik
Poglavarstva Istarske županije
Ivan Jakovčić**

Temeljem članka 28. Odluke o osnivanju Trgovačkog Društva AZRRI-Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin (Službene novine Istarske županije br. _____), odredbe iz članka 441. stavak 1. podstavak 1. Zakon o trgovačkim društvima (NN broj 111/93, 34/99, 52/00 i 118/03) i članka 36. Statuta Istarske županije ("Službene novine Istarske županije" broj 6/03 - pročišćen tekst, 10/04 i 13/05) Županijska skupština Istarske županije, u funkciji Skupštine Društva, na prijedlog Uprave i Nadzornog odbora Društva, na sjednici održanoj dana _____ 2009. godine donosi sljedeću

O D L U K U O P R I H V A Ć A N J U

Plana poslovanja i Financijskog plana društva AZRRI - Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o.Pazin za 2009. godinu

Članak 1.

Donosi se:

a) Odluka o prihvaćanju Plana poslovanja društva AZRRI - Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin, za 2009. godinu, pod Brojem:01/03/09-2, od 20. siječnja 2009. godine,

b) Odluka o prihvaćanju Financijskog Plana poslovanja društva AZRRI - Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin, za 2009. godinu, pod Brojem:01/03/09-3, od 20. siječnja 2009. godine.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu objavom u Službenom glasniku Istarske županije.

KLASA:
URBROJ:
Pazin,

**REPUBLIKA HRVATSKA
SKUPŠTINA ISTARSKE ŽUPANIJE**

Predsjednik Skupštine

Anton Peruško

Obrazloženje

I. PRAVNI TEMELJ

Pravni temelj za donošenje ovog akta je u članku 28. Odluke o osnivanju Trgovačkog društva AZRRI - Agencije za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin, odredbi iz članka 441. stavak 1. podstavak 1. Zakon o trgovačkim društvima (NN broj 111/93, 34/99, 52/00 i 118/03) i članka 36. Statuta Istarske županije ("Službene novine Istarske županije" broj 6/03 - pročišćen tekst, 10/04 i 13/05).

II. OSNOVNA PITANJA KOJA SE RJEŠAVAJU OVIM AKTOM I POSLJEDICE KOJE ĆE NASTUPITI NJEGOVI DONOŠENJEM

AZRRI - Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin osnovana je Odlukom Skupštine Istarske županije radi usmjeravanja aktivnosti i kreiranja razvojnih programa u ruralnom prostoru Istarske županije čime se želi postići jednakomjerni razvoj obalnog i unutarnjeg dijela Istarske županije. Važnu ulogu AZRRI ima u osposobljavanju gospodarskih subjekata u ruralnom prostoru koji otvaraju nova radna mjesta i animiraju mlade naraštaje za život u ruralnom prostoru. Aktivnosti koje je AZRRI provodila od njenog osnivanja do danas prvenstveno su usmjeravane prema obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima i pružanju usluga u cilju njihovog proizvodnog osposobljavanja, primjene suvremene tehnologije i prilagodbe suvremenim tržišnim uvjetima. Značajne aktivnosti usmjeravane su na izradu Strategije ruralnog razvoja Istarske županije, podizanja dugogodišnjih nasada, izradi projekata koji su se kandidirali na međunarodne fondove kao i na osposobljavanje vlastitog kadra koji će biti u funkciji izrade i kandidiranja razvojnih programa u ruralnom prostoru Istre, na pretpristupne fondove EU radi sufinanciranja.

U 2009. godini AZRRI d.o.o. Pazin nastaviti će provedbu programa i projekata koji su ranije započeti a provode se fazno kroz višegodišnju poslovnu aktivnost. Posebno su izraženi:

- a) Programi u biljnoj proizvodnji (podizanje dugogodišnjih nasada, ugradnja i postavljanje sustava za navodnjavanje i dr.),
- b) Programi u stočarstvu (revitalizacija uzgoja Istarskog goveda, izgradnja objekata za uzgoj stoke te obradu i preradu mesa i dr.),
- c) Programi u lovnom gospodarstvu (uzgoj divljači, razvoj lovnog turizma, izgradnja objekata za obradu i preradu mesa divljači i dr.)
- d) Izrada i provedba strateških programa (Strategija ruralnog razvoja Istarske županije - usvajanje i provedba),
- e) Istraživačko-razvojni projekti (Program klonske selekcije u vinogradarstvu, revitalizacija uzgoja Porečkog muškata ruža i dr.),
- f) Realizacija međunarodnih projekata koji se sufinanciraju iz različitih međunarodnih fondova (osnovni cilj im je revitalizacija ruralnog prostora i valorizacija tipičnih autohtonih proizvoda)

Realizacijom prioritetnih projekata tijekom 2009. godine planira se ostvariti Ukupni prihod u iznosu od 7.046.300,00 kn, a Ukupne troškove u iznosu od 6.985.000,00 kn slijedom čega se planira ostvariti brutto dobit u iznosu od 61.300,00 kn , prije oporezivanja.

Slijedom navedenog predlaže se Poglavarstvu i Skupštini Istarske županije, da u svojstvu Skupštine društva AZRRI d.o.o., usvoji predložene Odluke, i to:

a) Odluku o prihvaćanju Plana poslovanja za 2009. godinu, pod Brojem: 01/03/09-2 od 20. siječnja 2009. godine,

b) Odluku o prihvaćanju Financijskog plana poslovanja za 2009. godinu pod Brojem: 01/03/09-3, od 20. siječnja 2009. godine,

Usvajanjem predloženih Odluka stvoriti će se daljnje pretpostavke za uspješan rad i razvoj Društva u 2009. godini.

III. FINANCIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA PROVEDBU OVOG AKTA

Za realizaciju manjeg dijela Programa iz Plana Poslovanja za 2009. godinu, sredstva su osigurana u Proračunu Istarske županije za 2009. a najveći dio sredstava ostvaruje na tržištu prihodima iz redovne djelatnosti.

IV. TEKST NACRTA AKTA

O D L U K A O PRIHVAĆANJU Plana poslovanja i Financijskog plana društva AZRRI - Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin za 2009. godinu, te Nacrti Odluka Nadzornog odbora, s obrazloženjem, sastavni su dio ovog Akta.

Pročelnik Upravnog odjela

Milan Antolović, dipl. ing.

**PLAN POSLOVANJA ZA 2009.
GODINU**

**AZRRI - Agencija za ruralni razvoj Istre
d.o.o. Pazin**

SADRŽAJ

ORGANIZACIJA DRUŠTVA

ORGANIZACIJA DRUŠTVA.....	4
---------------------------	---

PRIJEDLOG PLANA POSLOVANJA DRUŠTVA ZA 2009. GODINU

GOSPODARSKI PROGRAMI

TRAJNA ZAŠTITA ISTARSKOG GOVEDA GOSPODARSKIM

ISKORIŠTAVANJEM U SUSTAVU RURALNOG RAZVITKA ISTRE.....	9
--	---

PROGRAM VLASTITA UZGOJA ISTARSKOG GOVEDA	11
--	----

EMBRIOTRANSFER S KRAVA ISTARSKOG GOVEDA NA JUNICE HOLSTEIN FRIESIEN....	12
---	----

PROVEDBA PROGRAMA UZGOJA ISTARSKOG GOVEDA.....	13
--	----

PROGRAM IZGRADNJE OBJEKTA ZA OBRADU MESA	14
--	----

PROGRAM REKONSTRUKCIJE I OPREMANJA OBJEKTA ZA IZVOZ DIVLJAČI.....	15
---	----

PROGRAM IZGRADNJE CENTRA ZA UZGOJ I REPRODUKCIJU ISTARSKIH AUTOHTONIH PASMINA ŽIVOTINJA.....	16
---	----

MARKETINŠKA PRIPREMA MESA ISTARSKOG GOVEDA.....	18
---	----

ORGANIZACIJA IZGRADNJE PROIZVODNIH SUSTAVA NA PODRUČJU

STOČARSKE PROIZVODNJE	19
-----------------------------	----

LOVNI TURIZAM	20
---------------------	----

TRAJNA ZAŠTITA ISTARSKE OVCE GOSPODARSKIM ISKORIŠTAVANJEM U

SUSTAVU RURALNOG RAZVITKA ISTRE.....	21
--------------------------------------	----

STROJNA SADNJA.....	23
---------------------	----

KLONSKA SELEKCIJA.....	24
------------------------	----

VIP PROJEKT MUŠKAT RUŽA POREČKA.....	26
--------------------------------------	----

SADRŽAJ

POSTAVLJANJE, MONTAŽA I ODRŽAVANJE SISTEMA ZA NAVODNJAVANJE	27
PODIZANJE NASADA MASLINA U VODNJANU.....	28
RAZVOJNI I MEĐUNARODNI PROGRAMI	
STRATEŠKI PROGRAM RURALNOG RAZVOJA ISTARKE ŽUPANIJE (2007.-2013).....	30
LEADER	32
IDENTIFIKACIJA I UTVRĐIVANJE TIPIČNIH ISTARSKIH PROIZVODA.....	34
MEĐUNARODNI PROJEKTI.....	35
II KOMPONENTA IPA-E PREKOGRANIČNA SURADNJA.....	37
PROJEKT INNOV.AGRI.....	39
PROJEKT OLIVE.CAD.....	40
IPA SLOVENIJA-HRVATSKA.....	41
PROJEKT BIODINET.....	42
IPA TRANSNACIONALNI PROGRAM JUGOISTOČNI EUROPSKI PROSTOR.....	44
PROJEKT TECH.FOOD.....	46
PROJEKT RURALTOURINNOV.....	47
PROJEKT SOUTHEAST WINE.....	48
PROJEKT EU.WATER.....	49
PROGRAM TRANSNACIONALNE SURADNJE MEDITERAN MED.....	50
PROJEKT MARI – NET.....	51
PROJEKT MED- EMPORIUM.....	52
V KOMPONENTA IPA-E RURALNI RAZVOJ.....	53
PRO.V.I.C.....	55
AGROTURISTIČKA DJELATNOST.....	57
PRIJEDLOG FINANCIJSKOG PLANA POSLOVANJA DRUŠTVA ZA 2009. GODINU.....	59

ORGANIZACIJA DRUŠTVA

AZRRI d.o.o. Pazin sa sjedištem u Pazinu zajedno sa Upravnim odjelom za poljoprivredu Istarske županije koristi poslovne prostore u zgradi Spomen Doma, Šetalište Pazinske gimnazije 1.

Povećanjem obima poslovnih aktivnosti i povećanjem broja zaposlenika tijekom 2008. godine došlo je do reorganizacije poslovanja Agencije.

Agencija je stoga podijeljena na tri glavna sektora prema vrsti poslova:

- ⇒ **Sektor općih i zajedničkih poslova**
- ⇒ **Sektor gospodarskih programa**
- ⇒ **Sektor razvojnih programa**

⇒ **Sektor općih i zajedničkih poslova**

- u kojemu se obavljaju kadrovski, pravni, računovodstveno-financijski, tajnički kao i svi drugi poslovi koji se odnose na održavanje uredskih i drugih poslova, nabave i održavanje sredstava i opreme za rad te drugi opći i zajednički poslovi po potrebi radi osiguranja uvjeta za rad svih radnika Agencije.

⇒ **Sektor gospodarskih programa**

- u kojemu se izvršavaju programi i obavljaju poslovi s ciljem stvaranja prihoda - dobiti Agencije i izvršenja verificiranih projekata i programa od značaja za Istarsku županiju i Republiku Hrvatsku kao što su:
  - sadnja dugogodišnjih nasada,
  - priprema terena za sadnju,
  - postavljanje sustava za navodnjavanje,
  - zaštita i valorizacija autohtonih istarskih pasmina i njihovih proizvoda (istarsko govedo, istarska ovca), te revitalizacija i obnavljanje uzgoja margaraca i koza u Istri,
  - izgradnja Centra za očuvanje i reprodukciju istarskih pasmina na Gortanovom brijegu u Pazinu
  - organizira suradnju s drugim stručnim i znanstvenim institucijama i državnim, županijskim i lokalnim tijelima vlasti,
- u suradnji sa sektorom razvojnih programa oblikuje gospodarski razvoj programa razvijenih od strane sektora razvojnih programa;

⇒ **Sektor razvojnih programa**

- u kojemu se izvršavaju programi i obavljaju poslovi s ciljem ostvarenja temeljnih zadaća Agencije koji se odnose na:
  - ruralni razvoj Istre,
  - razvojne programe na nivou Republike Hrvatske i
  - međunarodne razvojne programe.

Agencija trenutno zapošljava 13 djelatnika a taj broj se povećava tijekom sezone za potrebe izvršenja programa strojne sadnje.

Obzirom da su za 2009. godinu planirane aktivnosti u više razvojnih i gospodarskih projekata, čija realizacija ne ovisi samo od AZRRI d.o.o. Pazin, zapošljavanje potrebnog broja djelatnika biti će prilagođeno financijskim mogućnostima i potrebama projekata.

Zapošljavanjem sve većeg broja stalno i povremeno zaposlenih, u dosadašnjim poslovnim prostorima teško je kvalitetno organizirati poslovanje Agencije. Stoga je *nužno potrebno* pronaći adekvatne poslovne prostore za sve veći broj djelatnika.

S Upravnim odjelom za poljoprivredu Istarske županije, kao i drugim županijskim tijelima i tvrtkama, i dalje će se nastaviti suradnja na zajedničkim projektima, naročito zbog povezivanja javnog i privatnog sektora.

U 2009.-toj godini nastavit će se i intenzivna suradnja sa gradovima i općinama, s Lovačkim savezom, poljoprivrednim udrugama i zadrugama, kao i pravnim i fizičkim osobama, radi formiranja zajedničkih tijela preko kojih će se utvrđivati strateški pravci razvoja pojedinih područja. Ova je suradnja poglavito važna za provedbu Strategije ruralnog razvoja Istre.

Naročito kvalitetnu suradnju želimo nastaviti s Ministarstvom poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja RH i Agronomskim Fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, te srodnim agencijama i institucijama iz zemlje i inozemstva, te uspostaviti suradnju sa novim potencijalnim partnerima u realizaciji novih projekata.

***PRIJEDLOG PLANA POSLOVANJA
DRUŠTVA ZA 2009. GODINU***

GOSPODARSKI PROGRAMI

TRAJNA ZAŠTITA ISTARSKOG GOVEDA GOSPODARSKIM ISKORIŠTAVANJEM U SUSTAVU RURALNOG RAZVITKA ISTRE

Projekt kojim AZRRI d.o.o. Pazin provodi aktivnosti u svrhu očuvanja i zaštite pasmine istarskog goveda od izumiranja, povećanje populacije, te valorizaciju i promociju mesa, započet je tijekom 2005. godine u suradnji sa Zavodom za specijalno stočarstvo Agronomskog Fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i SUIG - Savezom uzgajivača istarskog goveda i Slow Food-om.

Tijekom 2005., 2006. i 2007. godine izvršene su aktivnosti po fazama predviđene projektom, te su se u međuvremenu otvorile mogućnosti da pojedine faze u narednom projektu postanu samostalni projekti kojima će se dodatno zaštititi pasmina i valorizirati meso istarskog goveda. U 2008. godini su po svim novim projektima pokrenute aktivnosti, pri čemu bi u 2009. godini te aktivnosti bile multiplicirane. Kao suradnici u provedbi projekta osim navedenih pojavljuju se i: Ministarstvo pravosuđa – Kaznionica u Valturi, Puris d.d. Pazin, Kuharski savez Istre, srednje ugostiteljske škole „Antuna Štifanića“ iz Poreča i „Eugena Kumičića“ iz Rovinja, Hrvatski stočarski centar, Centar za reprodukciju u stočarstvu Hrvatske, Hrvatski veterinarski institut, Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu..

Tako već sada možemo reći da su razvijanjem aktivnosti projekta zaštite stvoreni novi projekti koji su rezultatima vezani za ciljeve glavnog projekta, koje će AZRRI d.o.o. Pazin provoditi i tijekom slijedećih godina :

1. Program vlastitog uzgoja istarskog goveda;
2. Embriotransfer s krava istarskog goveda na junice holstein friesien;
3. Provedba Programa uzgoja istarskog goveda
4. Program izgradnje objekta za obradu i preradu mesa;
5. Program rekonstrukcije i opremanja objekta za izvoz divljači;
6. Program izgradnje Centra za očuvanje istarskih autohtonih pasmina;
7. Marketinška priprema mesa istarskog goveda.

U narednom razdoblju predviđamo da će se nastaviti proces revitalizacije uzgoja istarskog goveda kao i ukupne govedarske proizvodnje u Istri. Mala stada uzgajivača goveda će postepeno nestajati, a istovremeno će se povećati stada manjeg broja uzgajivača, koji imaju uvjete i ekonomski interes za uzgoj. Uvjeti proizvodnje mesa istarskog goveda u Istri i relativno male količine ne mogu biti konkurentne klasičnoj proizvodnji govedeg mesa, zato je ova proizvodnja neminovno skuplja, ali se osobita kakvoća mesa istarskog goveda mora naplatiti na ciljanom tržištu.

TRAJNA ZAŠTITA ISTARSKOG GOVEDA GOSPODARSKIM ISKORIŠTAVANJEM U SUSTAVU RURALNOG RAZVITKA ISTRE

Stoga je važno definirati način prodaje na biranom ugostiteljskom tržištu i procijeniti vrijednost mesa istarskog goveda u odnosu na klasično tržište goveđeg mesa i izglednost ekskluziviteta. Iskustva dobivena ispitivanjem tržišta, marketinškim djelatnostima i prodajom mesa istarskog goveda u 2008. godini omogućit će u 2009. godini definiranje najkvalitetnijeg načina prodaje mesa i proizvoda od mesa istarskog goveda na biranom ugostiteljskom tržištu. U 2009. godini nastavit će se s radom na edukaciji kuhara ugostiteljskih objekata za pripremu jela na bazi mesa istarskog goveda, odnosno organizacija drugog, višeg stupnja edukacije.

Ostvarenjem ovih programa AZRRI d.o.o. Pazin će nastojati zajedno sa Savezom uzgajivača istarskog goveda, Agronomskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu i ostalim zainteresiranim ostvariti pripremu za registracije mesa istarskog goveda sa oznakom zaštite izvornosti po kriterijima EU.

PROGRAM VLASTITA UZGOJA ISTARSKOG GOVEDA

AZRRI d.o.o. Pazin trenutno ima u vlastitom uzgoju 80 vlastitih grla istarskog goveda, koje drži u ugovorom povezanom partneru Kaznionica u Valturi i kod privatnih uzgajivača koji su s AZRRI d.o.o. Pazin potpisali ugovor o uzgoju istarskog goveda.

Plan AZRRI d.o.o. Pazin je da u svom Centru na Gortanovom brijegu sukladno važećim hrvatskim pravilnicima osnuje matično stado koje će držati za rasplod i za tov.

Tržni višak stoke se osim ostvarenja vlastitog pomlatka, nabavlja od uzgajivača koji putem Saveza uzgajivača istarskog goveda sudjeluju u programu trajne zaštite.

Plan nabavke grla za 2009. godinu je otkupiti oko 40 grla svih kategorija (krava, bikova, junica, teladi i volova). Najveći dio otkupljenih grla biti će telad koju će AZRRI d.o.o. Pazin držati u vlastitom ili ugovorenom tovu.

Cilj AZRRI d.o.o. Pazin je da se za sada tovom samo muške teladi dobije meso junadi istarskog goveda koje će u budućnosti biti zaštićeno oznakom izvornosti.

Potrebna financijska sredstva:

350.000,00 kuna za otkup i tov stoke

Osiguranje sredstava:

350.000,00 kuna Istarska županija iz programa "Trajna zaštita istarskog goveda..."

EMBRIOTRANSFER S KRAVA ISTARSKOG GOVEDA NA JUNICE HOLSTEIN FRIESIEN

Embriotransfer kao zootehnička mjera omogućit će dobijanje većeg broja kvalitetnog podmlatka od majki - krava istarskog goveda koja odgovaraju svim morfološkim karakteristikama i koje imaju sve uvjete za upis u matičnu knjigu "A", kad ona bude uspostavljena, te se DNA analizom procijeni da se radi o genetskom materijalu koji je poželjno multiplicirati.

U prvoj fazi provedbe aktivnosti koristilo bi se 10 krava istarskog goveda u vlasništvu AZRRI - Agencije za ruralni razvoj Istre i drugih članova SUIG-a, te 40 junica primateljica pasmine Holstein friesien u vlasništvu Ministarstva pravosuđa - Uprave za zatvorski sustav - Kaznionica u Valturi.

Partneri u projektnoj ideji:

- ⇒ AZRRI - Agencija za ruralni razvoj Istre - koordinira sve aktivnosti, prikuplja podatke i pruža logističku potporu aktivnostima, organizira nabavku krava istarskog goveda, vodi financije;
- ⇒ Ministarstvo pravosuđa - Uprava za zatvorski sustav - Kaznionica u Valturi - uz naknadu stavlja na raspolaganje junice holstein friesien, osigurava pripremne zahvate na životinjama koje sudjeluju u postupku embriotransfera, daje veterinarsku logistiku stručnoj službi Centra za reprodukciju;
- ⇒ Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu - provodi u suradnji s Hrvatskim stočarskim centrom i izbor (genetski i morfološki) grla istarskog goveda kao potencijalnih davateljica;
- ⇒ Centar za reprodukciju u stočarstvu Hrvatske - obavlja kontrolu reprodukcije potencijalnih davateljica i primateljica embriotransfera, daje upute koordinatoru, provodi postupak embriotransfera i kontrolira rezultate, daje izvješća;
- ⇒ SUIG - Savez uzgajivača istarskog goveda - koordinira suradnju svojih članova na provedbi programa.

Predložene aktivnosti embriotransfera bile bi podloga za izradu obuhvatnijeg projekta embriotransfera istarskog goveda koji bi se predložio za sufinanciranje iz EU fondova.

Potrebna financijska sredstva:

300.000,00 kuna za pripremu embriotransfera i provedbu postupaka embriotransfera

Osiguranje sredstava:

200.000,00 kuna Istarska županija iz programa "Trajna zaštita istarskog goveda"

100.000,00 kuna Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja

PROVEDBA PROGRAMA UZGOJA ISTARSKOG GOVEDA

Početak 2008. godine na poticaj i organizaciju AZRRI - Agencije za ruralni razvoj Istre izrađen je, donešen i prihvaćen Program uzgoja istarskog goveda kao dijela programa uzgoja u govedarstvu Republike Hrvatske.

AZRRI će provedbom projekta PRO.V.I.C. omogućiti dobijanje genetske slike minimalno 20% populacije rasplodnjaka istarskog goveda, odnosno svih muških rasplodnjaka. Ovi će podaci omogućiti da se donesu kvalitetni planovi osjemenjivanja po stadima istarskog goveda.

Potpore uzgojnoj organizaciji u provedbi Programa uzgoja obuhvaća infrastrukturne osnove, kancelarijski prostori, računalni elementi, stručna potpora, putne troškove i drugo.

Organizacija sudjelovanja na svjetskom kongresu podolskih pasmina goveda koji se planira na proljeće 2009. godine održati u talijanskoj regiji Basilicata predstavlja osnovu za postavljanje suradnje s regijom Basilicata, a naročito s talijanskim udruženjem uzgajivača talijanskih mesnih pasmina goveda - A.N.A.B.I.C.-om.

Potrebna financijska sredstva:

50.000,00 kuna

Osiguranje sredstava:

50.000,00 kuna Istarska županija iz programa "Trajna zaštita istarskog goveda..."

PROGRAM IZGRADNJE OBJEKTA ZA OBRADU MESA

Jedan od potprograma projekta Trajna zaštita istarskog goveda gospodarskim iskorištavanjem u sustavu ruralnog razvitka Istre usmjeren je na pripremu mesa za tržište.

Cilj ovog programa je osiguranje klanja i pripreme mesa u odgovarajućim objektima, standardiziranje kakvoće i postupaka u svim fazama pripreme mesa, ugovaranje trajne ponude mesa u ugostiteljskim objektima, te proizvoda od mesa istarskog goveda u delikatesama.

Priprema mesa istarskog goveda, mora imati ekskluzivan tehnološki režim i imperativ proizvodnje mesa dodane tržišne vrijednosti. Tehnološki postupak pri pripremi mesa istarskog goveda mora biti izveden prema najnovijim normama koje propisuju europski standardi u klaoničkoj industriji. Norme se odnose na klanje, rashlađivanje, sazrijevanje, siječenje, vakumiranje i skladištenje.

Za provedbu istih je potreban objekt u kojem će se vršiti rasijecanje, klasiranje, zrenje, čuvanje i priprema mesa za prodaju.

Budući da je takav objekt bio planiran u Centru za uzgoj istarskog goveda na Gortanovom brijegu, dok se projekt Centra ne realizira, taj je prostor uređen u objektima Klaonice poduzeća Puris d.d. Pazin. U 2008. godinu dovršen je objekt i nabavljena potrebna oprema nabavku koje je AZRRI d.o.o. Pazin ugovorio s Puris d.d. Pazin.

Tijekom 2008. izrađen je idejni projekt za izgradnju objekta za obradu divljači i rasijecanje mesa papkara u Pazinu (Soline). Nakon dobivanja lokacijske dozvole, u 2009. planiraju se izraditi glavni projekt i građevinska dozvola za navedeni objekt, te realizacija izgradnje.

Potrebna financijska sredstva:

400.000,00 kuna za izradu glavnog projekta, troškova postupka lokacijske i građevinske dozvole, troškova najma objekta u „Puris“ d.d. te realizaciju izgradnje.
Ostala sredstva potrebna za realizaciju izgradnje opisana su u poglavlju razvojnih programa

Osiguranje sredstava:

400.000,00 kuna Istarska županija

PROGRAM REKONSTRUKCIJE I OPREMANJA OBJEKTA ZA IZVOZ DIVLJAČI

Na području Istarske županije ne postoji registriran objekt preko kojeg bi se moglo vršiti preglede mesa divljači radi izvoza u zemlje EU-a.

Naime, EU propisima je predviđeno da izvoz mesa divljači koje se izvozi u zemlje EU mora biti pregledano u za to registriranim objektima, što će se osigurati kroz rekonstrukciju i opremanje objekta u Pazinu.

Kako danas lovstvo Istre zbog problema izvoza divljači odstrijeljene od stranih lovaca trpi velike štete, jer su odstrijeljenu divljač strani lovci u mogućnosti izvesti samo preko objekata iz drugih dijelova Hrvatske, te se iz tog razloga, da bi se stranim lovcima omogućilo nesmetani izvoz divljači iz Istre, a time i Lovačkim društvima članicama Saveza omogućilo da ostvare čim bolje rezultate od lovnog turizma, Lovački savez Istarske županije dao je Agenciji za ruralni razvoj Istre AZRRI d.o.o iz Pazina podršku da sa sredstvima lovozakupnine, eventualne pomoći Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja te Hrvatskog lovačkog saveza uredi objekt koji bi bio registriran za izvoz divljači.

Stoga će AZRRI d.o.o. Pazin u suradnji sa Lovačkim savezom Istarske županije realizirati rekonstrukciju objekta koji će udovoljavati svim potrebnim uvjetima za izvoz mesa divljači iz Republike Hrvatske.

Idejnim projektom za uređenje zgrade u Pazinu, Soline 1 predviđena je izgradnja objekta za obradu divljači i rasijecanje mesa papkara, čime bi se jednim infrastrukturnim zahvatom obuhvatili oba predviđena i nužna objekta, što ovaj projekt povezuju s programom "Trajna zaštita istarskog goveda gospodarskim iskorištavanjem u sustavu ruralnog razvitka Istre"

Potrebna financijska sredstva i osiguranje sredstava:

Potrebni troškovi razrađeni su u razvojnim programima

PROGRAM IZGRADNJE CENTRA ZA UZGOJ I REPRODUKCIJU ISTARSKIH AUTOHTONIH PASMINA ŽIVOTINJA

AZRRI d.o.o. Pazin je u 2008. godini pokrenuo aktivnosti s ciljem izrade projekta te osiguranja izgradnje odgovarajućeg objekta u kojem će imati staje za tov i uzgoj istarskog goveda, a uz koji bi paralelno bilo moguće vršiti znanstveno-istraživački i uzgojno-seleksijski rad istarskog goveda i drugih istarskih i hrvatskih autohtonih pasmina životinja (istarska ovca, istarski gonič).

Analizirajući mogućnosti na području Grada Pazina utvrdilo se da je odgovarajuća lokacija «Gortanov Brijeg» u blizini grada, s obzirom da su na toj lokaciji već postojeći gospodarski objekti te stambene zgrade koje bi služile kao poslovni prostor, a koji su u vlasništvu Grada Pazina. U neposrednoj okolici su šumske površine s kojima gospodare Hrvatske šume, te manji dio poljoprivrednog zemljišta koji će služiti za proizvodnju stočne hrane.

Programom ostvarenja Centra za uzgoj i reprodukciju istarskih autohtonih pasmina životinja omogućit će se uzgajivačima s većim brojem goveda kvalitetniju stručnu i uzgojnu (genetsku) podršku (odabiru bikova za rasplod, rotacija bikovskih linija, genetsko osvježanje ženskog dijela stada). Stoga je veoma bitno osigurati lokaciju na kojoj će se moći prikupljati kvalitetna telad, posebice muška, te oformiti laboratorij za reprodukciju (selekciju) koji će voditi skrb o reprodukciji kroz prikupljanje i deponiranje sperme, preporuke linijske i usmjerene oplodnje, vođenje evidencije, gdje će u istom biti pohranjeni i drugi tkivni uzorci istarskog goveda kao svojevrsna "Genska baza" (sperma, zametci, somatske stanice).

U okviru Centra u gospodarskom dijelu predviđeno je zasnivanje nukleus stada s elitnim rasplodnim ženskim jedinkama te odjel za reprodukciju istarskog goveda. U gospodarskim zgradama, osim toga, planira se realizirati prostor za zbrinjavanje uzgojno valjanih grla istarskog goveda te prostor za prihvata (karantenu) i pripremu podmlatka za tov. Uz izgradnju više manjih štala, biti će potrebno izgraditi i nekoliko pratećih objekata kao što su sjenici, skladišta za hranu i mehanizaciju.

U trenutno stambenoj zgradi, koja će biti prenamijenjena u poslovnu realizirati će se i laboratorij za temeljne potrebe reprodukcije, selekcije i dorade mesa, zatim hladnjača za zrenje i čuvanje mesa.

U ostalim objektima realizirat će se prostor za edukacijsku i turističku djelatnost, gdje će se promovirati uzgoj istarskog goveda kroz organiziran prihvata posjetitelja.

Program traži određeno vrijeme u kojem sve zainteresirane strane (uzgajivači, gastronomski turistički subjekti, potrošači) trebaju pronaći i realizirati svoje interese. Očekujemo u nekoliko narednih godina postupno integriranje programa proizvodnje i plasmana "Istarske govedine" u regionalnu gastro-turističku ponudu, posebice ruralnih prostora, na zadovoljstvo uzgajivača, potrošača i svih drugih sudionika programa.

Prije svega potrebno je izraditi idejno rješenje i elaborat cjelokupne investicije, budući da je potrebno ulaganje u izgradnju i adaptaciju objekata.

Centar za uzgoj i reprodukciju istarskih autohtonih pasmina nije zamišljen samo kao centar kojim AZRRI d.o.o. Pazin ostvaruje ciljeve svog projekta „Trajna zaštita istarskog goveda gospodarskim iskorištavanjem u sustavu ruralnog razvitka Istre“ nego kao projekt kojim će se omogućiti kvalitetno i pravovremeno provođenje postojećih, i osmišljavanje novih projekata u interesu razvoja i zaštite ruralnog prostora Istarske županije.

Osnivanjem takvog Centra omogućit će se promicanje obavljanja gospodarske djelatnosti koje čine preduvjete razvitka seoskih prostora, izgradnja programa očuvanja autohtonih proizvoda i pasmina, zaštita eno-gastronomске baštine te marketinška priprema poljoprivredno-prehrambenih proizvoda, s naglaskom na prehrambene proizvode dobijene iz stočarske proizvodnje.

Planiranje i ostvarivanje zajedničkih aktivnosti pozitivno će utjecati na razvoj održive poljoprivrede na tradicijskim osnovama, te unaprijediti poljoprivredni sektor i razvoj lokalne infrastrukture u ruralnom prostoru.

Potrebna financijska sredstva:

- 1.100.000,00 kn : Izrada elaborata, dokumentacije, idejnog i glavnog projekta za funkcioniranje Centra :
- 500.000,00 kn : Prostorno planska dokumentacija
- 15.000.000,00 kn : Izgradnja i opremanje Centra
- 7.000.000,00 kn: Izgradnja i opremanje staje

Osiguranje sredstava:

- 200.000,00 kn: Istarska županija iz programa "Trajna zaštita istarskog goveda..."
- 17.300.000,00 kn: kandidiranje na EU Fondove (veza: razvojni programi)
- 6.100.000,00 kn: tržište kapitala, Istarska županija, Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja RH

MARKETINŠKA PRIPREMA MESA ISTARSKOG GOVEDA

U cilju povećavanja dohodovnosti obiteljskih gospodarstava koja se bave uzgojem istarskog goveda pokrenut je projekt marketinške pripreme tržišta mesa istarskog goveda. Očekivano povećanje prihoda od prodaje teladi i junadi u programu proizvodnje goveđeg mesa od istarskog goveda iznositi će 30-40%, ovisno o kategoriji mesa, te će se ostvariti sigurnost tržišnog plasmana za grla iz uzgojnog i tovnog programa.

Marketinška priprema obuhvatit će cijeli niz aktivnosti i koraka u pripremi tržišta: analiza i odabir uzgajivača za užu suradnju, nastavak stavljanja grupa teladi u pokusni i proizvodni tov, daljnje praćenje i usuglašavanje tehnologije tova, pokusna klanja, determiniranje kvantitativnih i kvalitativnih osobitosti tovljenika, polovica i mesa, suradnja s primjernim ugostiteljskim objektima, usuglašavanje tehnoloških postupaka pri klanju, čuvanju i aranžmanu mesa za prodaju, procjena izvrsnosti mesa istarskog goveda, marketinške aktivnosti na promociji mesa istarskog goveda, degustacije. Usuglašavanje ustroja i poslovnog odnosa na relaciji uzgajivač - trgovina - potrošač.

Nakon što su u 2008. godini u pokusnoj proizvodnji proizvedeni mesni proizvodi od mesa istarskog goveda - trajni "Bakin" i polutrajni "Gajardo" - u 2009. godini planira se daljni razvoj ovih mesnih proizvoda, te širenje palete mesnih proizvoda proizvedenih od mesa istarskog goveda (filet u ekstra djevičanskom maslinovom ulju, drugi trajni i polutrajni proizvodi).

Kao i svi potprogrami "Trajne zaštite istarskog goveda gospodarskim iskorištavanjem u sustavu ruralnog razvitka Istre" i ovaj potprogram bitno je discipliniran, te je bitno razviti suradnju s upravnim odjelom za turizam Istarske županije.

Osim upravnog odjela za turizam na marketinškoj pripremi mesa istarskog goveda surađuju i Gastronomadi iz Zagreba, Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatski kuharski savez.

Potrebna financijska sredstva:

100.000,00 za marketinšku pripremu i razvoj novih proizvoda

Osiguranje sredstava:

68.000,00 Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja iz projekta "Tehnološka i marketinška priprema mesa istarskog goveda

32.000,00 Istarska županija

ORGANIZACIJA IZGRADNJE PROIZVODNIH SUSTAVA NA PODRUČJU STOČARSKE PROIZVODNJE

Područje Istarske županije raspolaže svim prirodnim resursima koja pogoduju stočarskoj proizvodnji. Stoga se planiraju osmisliti i realizirati različiti oblici stočarske proizvodnje za koju AZRRI d.o.o. Pazin ima osposobljene djelatnike i suradnike različitih stručnih profila.

AZRRI d.o.o. Pazin može za potrebe uzgajivača-stočara s područja Istarske županije organizirati sve potrebne aktivnosti za izgradnju proizvodnih sustava-stočnih farmi. U suradnji sa specijaliziranim tvrtkama za izradu projektne dokumentacije spremni smo ponuditi izradu projektne dokumentacije koja obuhvaća izradu tehničke dokumentacije, idejnih rješenja, glavnih i izvedbenih projekata, izradu troškovnika građevinskih radova, nadzor nad gradnjom, savjetovanje kod građenja i ishođenje potrebnih dozvola.

Isto tako, u suradnji sa specijaliziranim tvrtkama za planiranje i opremanje stočarskih farmi možemo ponuditi izradu plana izgradnje objekta, dobavu opreme, dobavu uzgojno vrijednih rasplodnih svinja kao i ostale stoke te edukaciju uzgajivača vezano za korištenje opreme.

Navedeni program ima za cilj omogućiti zainteresiranim uzgajivačima stoke da ishoduju svu potrebnu zakonom propisanu dokumentaciju vezano za izgradnju objekata neophodno potrebnih za uzgoj stoke.

Samim time istima se omogućava korištenje predpristupnih fondova, te korištenje strukturnih fondova EU.

Tijekom 2008. iskazan je određeni broj zahtjeva prema AZRRI-ju, koji nisu bili više samo informativni, tako da se očekuje da će se u 2009. godini ovaj Program pokrenuti. Također, kako je u 2008. godini pokrenut Program ugovornog uzgoja rasplodnih goveda između AZRRI-ja i uzgajivača s povećanjem stada u ugovornih uzgajivača stvorit će se potreba za razvojem ovog Programa.

Osiguranje sredstava:

Potrebna sredstva osiguravaju zainteresirani korisnici.

LOVNI TURIZAM

AZRRI d.o.o. Pazin će u 2009. godini zajedno sa Lovačkim Savezom Istarske županije i Turističkom zajednicom Istarske županije i drugim srodnim strukturama raditi na povezivanju ponude lovnog turizma sa ostalim oblicima turizma u ruralnom prostoru Istre.

Obzirom da je gastronomska ponuda istarskog prostora vrlo bogata i raznolika, ipak jela od divljači nisu dovoljno zastupljena i iskorištena.

Cilj je AZRRI d.o.o. Pazin da osmisli oblike promotivnih aktivnosti kojima bi se turističkom tržištu približila i prezentirala ponuda jela od divljači.

Neke od planiranih aktivnosti sa zadatkom upotpunjenja turističke ponude sadržajima vezanim za lovni turizam su:

- ⇒ izdavanje publikacije (u suradnji sa Lovačkim savezom Istarske županije) o lovnom turizmu u Istarskoj županiji radi predstavljanja ponude lovnog turizma Istarske županije,
- ⇒ rješavanje pitanja javne klaonice koja će zadovoljavati uvjete za obradu mesa divljači, čime se omogućava legalan izvoz divljači što čini dio lovnog turizma, kao i mogućnost stavljanja mesa divljači u javno potrošnju,
- ⇒ prezentacije pripreme jela od divljači,

Putem lovnog turizma, koji se odvija u ruralnom prostoru i izvan glavne turističke sezone, omogućava se produžetak popunjavanja turističkih kapaciteta te dodatnog plasmana autohtonih tipičnih proizvoda i usluga.

Potrebna financijska sredstva:

100.000,00 kuna

Osiguranje sredstava:

25.000,00 - Lovački savez Istarske županije

25.000,00 - AZRRI d.o.o. Pazin

50.000,00 - Istarska županija

TRAJNA ZAŠTITA ISTARSKJE OVCE GOSPODARSKIM ISKORIŠTAVANJEM U SUSTAVU RURALNOG RAZVITKA ISTRE

Istarska je ovca autohtona pasmina ovaca, u prošlosti raširena na području cjelokupnog teritorija poluotoka Istre. Ubraja se u skupinu ovaca kombiniranih proizvodnih svojstava meso-mlijeko, s visokom kvalitetom mesa i za naše uvjete visokom proizvodnjom mlijeka visoke kvalitete.

U osamdesetim godinama dvadesetog stoljeća na napuštene pašnjake Istre naseljavaju se ovce podrijetlom iz središnjeg dijela Balkanskog poluotoka (Kosovo, Makedonija) jednake otpornosti na klimatske uvjete u Istri, ali lošije proizvodnosti mesa i mlijeka. Takvi su stočari prepušteni samostalnom selekcijskom radu, pri čemu kao posljedica nestručnosti nastaju izrazito heterogene populacije ovaca.

Predviđene aktivnosti projekta obuhvaćaju:

1. Utvrđivanje stanja uzgoja - utvrđivanje zdravstvenog stanja stada, utvrđivanje DNA slike stada, konsolidacija registra označenih ovaca, donošenje i provedba Programa uzgoja istarske ovce, organizacija i potpora stručnoj službi koja će provoditi program uzgoja, utvrđivanje uvjeta za razvoj ekološkog ovčarstva, razvoj Centra za očuvanje i reprodukciju istarskih autohtonih pasmina životinja;
2. Razvoj sustava gospodarskog iskorištavanja istarske ovce - identifikacija i opis proizvoda, utvrđivanje kakvoće, razrada tehnologije proizvodnje, pakiranja, držanja i prezentiranja s ciljem dobijanja registriranih proizvoda sa sljeditivnošću od uzgoja, prometa sirovine, prerade i prodaje u trgovinama ili ugostiteljskim objektima, razrada Specifikacije pojedinog proizvoda s izradom pravilnika za svaku pojedinu fazu uzgoja, proizvodnje ili prometa uz pokretanje postupka priznavanja oznake izvornosti za svaki pojedini proizvod, etabliranje proizvoda, povećavanje potražnje za istim, te posljedično stvaranje proizvoda s većom dodanom vrijednošću, dobijanje oznake izvornosti za svaki pojedini proizvod od istarske ovce, te eko uzgoja.

Posljedica ovakva gospodarskog iskorištavanja biti će kvalitetni i prepoznatljivi proizvodi od čijeg će stvaranja imati korist lokalno stanovništvo, gastronomija i cjelokupni istarski prostor, te povećanje broja grla istarske ovce s posljedičnim izlaskom pasmine iz neposredne ugroženosti opstanka.

Razvoj Centra za očuvanje i reprodukciju istarskih autohtonih pasmina, te kvalitetna suradnja s udrugom uzgajivača istarske ovce "Istrijanka" bitan su preduvjet za provedbu programa trajne zaštite istarske ovce.

**TRAJNA ZAŠTITA ISTARSKJE OVCE GOSPODARSKIM
ISKORIŠTAVANJEM U SUSTAVU RURALNOG RAZVITKA ISTRE**

Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, te Hrvatski veterinarski institut predviđene su institucije za provedbu aktivnosti u suradnji s Agencijom za ruralni razvoj Istre.

Potrebna financijska sredstva:

200.000,00 za provedbu aktivnosti utvrđivanja stanja uzgoja

Osiguranje sredstava:

100.000,00 Istarska županija

50.000,00 AZRRI d.o.o.

50.000,00 gradovi i općine u Istarskoj županiji

STROJNA SADNJA

AZRRI d.o.o. Pazin za vršenje usluga strojne sadnje loznih cijepova, sadnica maslina i ostalih voćaka raspolaže sa dva traktora i dvije sadilice.

Ovakav način sadnje ima brojne prednosti u tehničko-tehnološkom (preciznost sadnje cijepova/sadnica), ali i ekonomskom smislu (visok dnevni učinak, visok prijem cijepova/sadnica). Cijep/sadnica se postavi u zemlju tako da je korijenje pravilno raspoređeno i ukošeno. To dovodi do vrlo visokog postotka primljenih cijepova, čak i slučajevima kasnih rokova sadnje. Vrlo visoki dnevni učinak omogućava sadnju na velikim površinama u optimalnim pedoklimatskim uvjetima.

Potpuna automatizacija priključnog uređaja i velika snaga traktora (150KS) omogućuju da je cijela sadilica stalno u vodoravnom položaju bez obzira na nagib terena i traktora što omogućava pravilnu sadnju u svim uvjetima rada.

Laserski sustav navodi traktor i priključni uređaj po ravnoj crti tako da usprkos neravninama na terenu, redovi vinograda/maslinika/voćnjaka budu gotovo idealno ravni. U dosadašnjem radu nisu zabilježena nikakva oštećenja cijepova prilikom strojne sadnje.

Efektivni učinak stroja za sadnju loznih cijepova, ovisno o prisutnim pedoklimatskim uvjetima, kreće se oko 10 tisuća cijepova za 8 sati rada.

Usluge sadnje vrše se na zahtjev poljoprivrednih poduzeća i obiteljskih gospodarstava, prvenstveno u Istarskoj županiji a i drugdje po potrebi.

Za pružanje navedenih usluga sadnje AZRRI d.o.o. ima 4 stalno zaposlena djelatnika te zapošljava nekoliko djelatnika za potrebe kod sezonske sadnje.

U planu je nabava i sustava za satelitsku navođenu sadnju "GPS Leica Smart wine" kojim će biti moguća preciznija i brža sadnja cijepova vinove loze te sadnica maslina i voćaka.

Također na osnovu tog sustava biti će moguće odrediti točnu površinu parcele kao i broj cijepova i sadnica te broj redova i stupova. Nakon izvršene sadnje moći će se dobiti dvodimenzionalnom prikaz posađene parcele sa vinogradom, voćnjakom ili maslinikom na temelju čega je moguće navedene podatke koristiti pri izradi katastara (masline, vinogradi).

AZRRI d.o.o. Pazin je osposobio svoje djelatnike i za vršenje usluga pripreme terena za podizanje dugogodišnjih nasada i postavljanja armature (stupovi, žica) za što posjedujemo i postavljač stupova. U 2009. godini planiramo posaditi 700.000 cijepova vinove loze i 100.000 sadnica voćki i maslina.

Potrebna financijska sredstva:

sustav za satelitsku navođenu sadnju „GPS Leica Smart wine“ 400.000,00 kuna

Osiguranje sredstava:

150.000,00 kuna : Istarska županija

250.000,00 kuna: tržište kapitala

KLONSKA SELEKCIJA

Već stoljećima, ili bolje rečeno tisućljećima u Regiji Primorske Hrvatske stanovništvo se intenzivno bavi uzgojem vinove loze i proizvodnjom vina gdje su iz populacija sorti spontanom križanjem nastale autohtone ili udomaćene sorte.

Temelj svakog održanja i razvoja vinogradarsko vinarske proizvodnje je bez sumnje proizvodnja kvalitetnog, selekcioniranog i zdravog loznog sadnog materijala.

Međutim, od tog silnog bogatstva i već nadaleko poznatih sorata kao što su Malvazija Istarska, Teran, Plavac mali, Babić i još brojne druge sorte, danas nemamo niti jedan službeno priznati i zaštićeni klon, što je u svakom pogledu neprihvatljivo stanje stvari.

Stoga je AZRRI d.o.o. Pazin u dogovoru sa Rasadnikom Rauscedo (Vivai cooperativi Rauscedo) (VCR) – Rauscedo Italija i Zavodom za vinogradarstvo i vinarstvo Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu odlučila pokrenuti dugoročni program rada na klonskoj selekciji sorata Primorske Hrvatske, kojim će u prvom krugu biti obuhvaćene gospodarski značajne sorte: Malvazija Istarska, Teran, Hrvatica, Muškat ruža Porečka, Plavac mali, Maraština, Debit, Plavina, te dvije sorte koje geografski i ekološki pripadaju ovom prostoru, Blatina i Žilavka.

U klonsku su selekciju uzete i sorte koje nisu s područja Istarske županije zbog stvaranja preduvjeta za kandidiranje ovog programa na razne EU fondove.

Prvi korak u realizaciji programa bit će vizualna sortna identifikacija i odabir interesantnih biotipova, nakon čega će slijediti uzimanje materijala na terenu, koji će se podvrgnuti daljnjim selekcijskim postupcima. U tome će značajnu ulogu odigrati suradnička institucija Vivai cooperativi Rauscedo – Rauscedo Italija, kao vodeći svjetski centar u selekciji vinove loze i proizvodnji loznog sadnog i reprodukcijanskog materijala. U njihovim laboratorijima provest će se svi potrebni serološki testovi fitosanitarnog statusa odabranih i označenih biotipova, kao i postupak fitosanitarnog indeksiranja.

Na koncu istraživanja, klonski kandidati koji u cjelini odgovore svim zahtjevima selekcijskog postupka i budu predstavljali potencijal za razvoj i napredak sorti iz kojih su izdvojeni, kao i potencijal za unapređenje vinogradarske i vinarske proizvodnje, ući će u završni dio klonske selekcije koji predstavlja njihovo službeno priznavanje i postizanje licencnih prava u daljnjem razmnožavanju.

Držimo da će ovaj projekt, koji prije svega iziskuje strpljiv i ustrajan, višegodišnji rad, kako na terenu, tako i u laboratorijima, polučiti značajne rezultate u očuvanju i unapređenju sorata Primorske Hrvatske, ali jednako tako i biti pokretač unapređenja vinogradarsko vinarske proizvodnje, u kojoj ćemo sutra na EU tržištu imati priliku biti konkurentni isključivo sa autentičnim proizvodima visoke kakvoće od autohtonih sorata vinove loze.

Potrebna financijska sredstva:

200.000,00 kuna

Osiguranje sredstava:

50.000,00 kuna : AZRRI d.o.o. Pazin
150.000,00 kuna : Vivai Cooperativi Rauscedo

VIP PROJEKT MUŠKAT RUŽA POREČKA

Projekt «Muškat ruža Porečka - Desertno vino», AZRRI d.o.o. Pazin provodi s Agronomskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, te je sufinanciran od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva RH (marketinška priprema poljoprivredno-prehrambenih proizvoda). Navedeni VIP projekt trajao je dvije godine, do 2008. godine, čime se utvrdio postupak specifične vinifikacije kao i njega i dozrijevanje desertnog vina Muškat Ruža Porečka.

Muškat Ruža Porečka, po mnogima autohtona sorta Istre, odavno je poznata kao specifično vino bogate arome, puna okusa i kao vino koje se pije u posebnim prigodama. Projekt predstavlja pokušaj povratka ove sorte na scenu i zauzimanja značajnijeg mjesta u strukturi sortimenata istarskih vinogradara i vinara.

Glavni cilj ovog projekta je praktički provjeriti ispravnost teze da sorta Muškat Ruža Porečka ima potencijal za proizvodnju kvalitetnog možda čak i vrhunskog desertnog vina, čime Istra dobiva još jedan vrijedni autohtoni prepoznatljivi proizvod, a vinogradarsko–vinarska proizvodnja novi razvojni poticaj.

Jedan od ciljeva projekata je stvoriti interes kod proizvođača u Istri za ovom sortom i tehnologijom proizvodnje, te realizacijom projekta ostvariti pretpostavke usvajanja standardne tehnologije proizvodnje prirodnog desertnog vina sorte Muškat Ruža Porečka od strane proizvođača grožđa i vina u Istri, posebice obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, koji će time učiniti korak naprijed u razvoju djelatnosti i postizanju veće konkurentnosti na tržištu.

U 2009. godini projekt će se implementirati u praksi sa zainteresiranim vinogradarima i vinarima. Sukladno utvrđenim specifičnim agrotehničkim i tehnološkim mjerama proizvodit će se grožđe koje će se podvrgnuti tradicionalnom postupku prosušivanja i specifične vinifikacije i dorade desertnog vina.

Svi procesi bit će praćeni i analizirani od strane Agencije za ruralni razvoj Istre i Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Osiguranje sredstava:

Potrebna sredstva osiguravaju zainteresirane stranke.

POSTAVLJANJE, MONTAŽA I ODRŽAVANJE SISTEMA ZA NAVODNJAVANJE

Sukladno Ugovoru potpisanom sa poduzećem Labinprogres TPS (član grupe Cimos) Buzet AZRRI d.o.o. Pazin je u 2008. godini vršio usluge postavljanje i održavanje sistema za navodnjavanje. Tijekom 2008. postavljeni su sustavi za navodnjavanje na nekoliko lokacija na području Istarske županije, većinom u maslinike i vinograde na površini od ukupno oko 50 ha

Plan AZRRI d.o.o. Pazin je da u 2009. godini nastavi sa vršenjem usluga, te sukladno potrebama poljoprivrednika osposobi još djelatnika za vršenje ovih usluga zbog sve većeg interesa za postavljanjem sistema za navodnjavanja. Stoga planiramo postavljanje sustava za navodnjavanje na više lokacija na području Istarske županije na površini od ukupno 100 ha.

Od usluga koje će AZRRI d.o.o. Pazin nastaviti pružati kroz 2009. godinu su projektiranje i postavljanje sistema za navodnjavanje, nabava, montaža i osiguravanje rezervnih dijelova sistema te uslužno održavanje sistema za navodnjavanje.

Potrebna financijska sredstva:

50.000,00 kuna: AZRRI d.o.o. Pazin
50.000,00 kuna: Labinprogres TPS

Osiguranje sredstava:

Sredstva se osiguravaju od primatelja usluga.

PODIZANJE NASADA MASLINA U VODNJANU

Maslinarstvo (uzgoj maslina i proizvodnja maslinovog ulja) na istarskom prostoru ima izrazitu tradiciju. U cilju intenziviranja razvoja maslinarstva na području Istarske županije potrebno je intenzivno podizanje nasada maslina.

Dana 07.studenog 2006. na sjednici Vlade održanoj u Poreču zaključeno je da će Ministarstvo poljoprivrede, nakon potrebne procedure, predložiti odluku kojom će na tom zemljištu dati mogućnost podizanja maslinika Agenciji za ruralni razvoj Istre koja je u suradnji sa Gradom Vodnjanom izradila program podizanja maslinika na opožarenom šumskom zemljištu između Vodnjana i Galižane.

AZRRI d.o.o. Pazin je zadužen za realizaciju Programa podizanja dugogodišnjih nasada maslina na opožarenim površinama zajedno sa Gradom Vodnjanom. Programom je predviđeno podizanje nasada maslina na površini 181 ha od 2009. do 2011. godine, a za 2009. godinu je planirano podizanje 30 do 50 ha maslinika.

Cjelokupna investicija u predmetni program iznosi 22,40 milijuna kuna. Predviđena vlastita godišnja proizvodnja 1.270 t plodova maslina, odnosno 191 t maslinovog ulja. Puni obujam poslovanja očekuje se za 10 godina od dobivanja koncesije, kada bi program trebao ostvarivati oko 9,87 milijuna kuna ukupnog prihoda, te oko 2,35 milijuna kuna čiste dobiti te zapošljavanja 43 radnika.

Za podizanje 30 ha maslinika u 2009. godini i nabavu adekvatne mehanizacije:
4.700.000,00 kuna

Potrebna financijska sredstva:

600.000,00 kuna: AZRRI d.o.o. Pazin

600.000,00 kuna: Istarska županija

600.000,00 kuna: Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja (poticaji)

Osiguranje sredstava:

2.900.000,00 kuna: tržište kapitala

RAZVOJNI I MEĐUNARODNI PROGRAMI

STRATEŠKI PROGRAM RURALNOG RAZVOJA ISTARSKE ŽUPANIJE (2007.-2013)

Strateški program razvoja ruralnog područja Istarske županije (2007.-2013.) je strateško plansko-programski dokument i sredstvo za učinkovitije i uspješnije upravljanje razvojem poljoprivrede, ribarstva i ruralnih područja.

Glavni promotor (Nositelj) projekta Strateškog programa razvoja ruralnog područja Istarske županije (2007.-2013.) je AZRRI - Agencija za ruralni razvoj Istre, d.o.o. Pazin, te Upravni odjel za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribolov i vodoprivredu Istarske županije. Glavni nositelj izrade Studije je Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za upravu poljoprivrednog gospodarstva. Izrada Studije provodi se u suradnji s Regijom Toscana Republike Italije te ARSIA-om- Agencijom za ruralni razvoj toskane I Agronomskim fakultetom Sveučilišta u Pisi.

Na temelju Zakona 84/01 Republike Italije Regija Toscana je putem ARSIA-e Agencije za ruralni razvoj Toskane osigurala 150.000,00 Eura za izradu Strateškog plana razvoja Istarske županije. Navedenim programom su sufinancirane aktivnosti u Italiji (Toskani) i Republici Hrvatskoj (Istri) vezano za izradu Strategije ruralnog razvoja istre koja je rađena po prvi puta u Republici Hrvatskoj po LEADER pristupu odnosno pristupom od dole prema gore.

Krajem 2005. godine potpisan je Ugovor sa Agronomskim Fakultetom Sveučilišta u Zagrebu za izradu strategije, te su tijekom 2006. i 2007. godine izvršene analize stanja u ruralnom prostoru Istarske županije. Nakon toga izvršila se rasprava sa svim relevantnim čimbenicima u prostoru radi definiranja prava, obaveza i nadležnosti i odredili LAG-ovi Lokalne akcijske grupe (područja i sudionici) a na temelju tih aktivnosti pristupa se utvrđivanju županijskih mjera, prioriteta i strateških programa te mogućnosti njihove realizacije.

Navedenim aktivnostima definiran je ruralni prostor Istre po europskim kriterijima. Strategijom se planira definirati aktivnosti svih subjekata u ruralnom prostoru Istre.

Nakon izrade Programa slijedi faza provođenja. Na bazi postavljenih ciljeva u Programu ruralnog razvitka razni subjekti moraju provoditi inicijative predviđene Planom. Sama provedba Strateškog programa ovisi o kvaliteti koordinacije između pojedinca, lokalnih nositelja razvoja iz privatnog, javnog i civilnog sektora kroz lokalne akcijske grupe (LAG) i ostala tijela.

STRATEŠKI PROGRAM RURALNOG RAZVOJA ISTARSKE ŽUPANIJE (2007.-2013)

U narednom periodu do 2013. godine AZRRI d.o.o. Pazin će vrednovati i pratiti provedbu projekta a nakon dvije godine, ocijeniti će provedbe Programa po dogovorenim načelima te će podnijeti izvješće Poglavarstvu i Skupštini Istarske županije zajedno sa prijedlogom daljnjih aktivnosti. Poglavarstvo i Skupština Istarske županije će na temelju dobivenog izvješća i prijedloga daljnjih aktivnosti, donositi potrebne odluke vezano za provedbu same Strategije.

Potrebna financijska sredstva :

200.000,00 kuna

Osiguranje sredstava:

50.000,00 kuna: Istarska županija

50.000,00 kuna: AZRRI d.o.o. Pazin

100.000,00 kuna: Gradovi i općine Istarske županije

LEADER

Od 1992. godine Europska Unija kao osnovni princip za pristupanje strukturnim fondovima razvija primjenu specifične metode ruralnog razvoja pod nazivom Leader pristup te kroz istoimenu inicijativu Zajednice, financira različite aktivnosti.

Temelj Leader pristupa je suradnja između državne uprave, lokalne samouprave, nevladinih organizacija i privatno- komercijalnog sektora s ciljem definiranja razvojnih smjernica na lokalnoj razini, razvijanja kapaciteta te razmjena znanja i iskustva ruralnih zajednica.

Ta suradnja realizira se kroz lokalne akcijske grupe (LAG)- oblik lokalno privatnog partnerstva koji čine predstavnici lokalnih i regionalnih vlasti, privatnog sektora te civilnog društva.

Hrvatska do pristupanja EU nema pristup predmetnim instrumentima poljoprivredne politike, dakle niti financiranju u sklopu LEADER-a. Međutim, u sklopu novog predpristupnog programa IPA, Hrvatska je u 4.mjeru IPARD-a uključila pripreme za pripremu i provedbu lokalnih razvojnih strategija.

Navedenom mjerom predviđen je razvoj administrativnih okvira za provedbu LEADER-a i osmišljavanje informativne kampanje te formiranje i trening budućih LAG-ova uz izradu lokalnih razvojnih strategija na odabranim područjima.

Upravo iz navedenih razloga, AZRRI d.o.o. Pazin u narednoj godini želi započeti pripreme aktivnosti, identificirati i umrežiti moguće sudionike na geografskim područjima koja imaju predispoziciju organizirati se u LAG-ove.

U ovom trenutku u Hrvatskoj nije određen formalno pravni status LAG-a, te u skladu s EU regulativom definirati sadržaj lokalne strategije razvoja koju mora izraditi LAG.

Prema kriterijima potencijalno LEADER područje treba definirati u skladu s EU regulativom (5.000-150.000 stanovnika), bez kriterija poklapanja s administrativnim granicama županija/ općina/ gradova.

U nemogućnosti da provedemo postupak identifikacije LAG-ova prema navedenim kriterijima, a svjesni nedostatka primijenjenog postupka i poklapanja s administrativnim granicama općina/ gradova, odlučili smo se, kao jedino moguće, za bivše Općine s obzirom na prirodne i gospodarske uvjete, te socio- ekonomske karakteristike.

Temeljem prirodnih i gospodarskih uvjeta te socio- ekonomskih karakteristika gradova i općina u Istarskoj županiji određene su slijedeće lokalne akcijske grupe:

- LAG 1. Grad Buzet i Općine Lupoglav i Lanišće
- LAG 2. Grad Pazin i Općine Sveti Petar u Šumi, Motovun, Karojba, Cerovlje, Gračišće i Tinjan
- LAG 3. Gradovi Buje, Umag, Novigrad i Općine Brtonigla, Grožnjan i Oportalj
- LAG 4. Grad Poreč i Općine Kaštelir- Labinci, Višnjan, Sveti Lovreč, Vrsar, Tar Vabriga, Funtana i Vižinada
- LAG 5. Grad Labin i Općine Pićan, Kršan, Sv. Nedjelja i Raša
- LAG 6. Grad Rovinj i Općine Bale, Žminj i Kanfanar
- LAG 7. Gradovi Pula i Vodnjan, te općine Barban, Svetvinčenat, Marčana, Fažana, Ližnjan i Medulin.

Potrebna financijska sredstva:

700.000,00 kuna

Osiguranje sredstava:

350.000,00 kuna: Istarska županija

280.000,00 kuna: Gradovi i općine

70.000,00 kuna: AZRRI d.o.o. Pazin

IDENTIFIKACIJA I UTVRĐIVANJE TIPIČNIH ISTARSKIH PROIZVODA

Na području Istarske županije postoji cijeli niz tipičnih istarskih proizvoda. Do sada, AZRRI d.o.o. Pazin izradio je katalog "Okusi Istre- katalog tipičnih istarskih prehrambenih proizvoda". Katalogom se željelo valorizirati proizvode visoke kvalitete da bi ukazali na njihovu specifičnost i istovremeno potkrijepili prepoznatljivost cijeloga područja.

Mnogi tipični istarski proizvodi su standardizacijom proizvodnje i uvođenjem novih tehnologija postigli vrlo visoku kvalitetu i prepoznatljivost na tržištu (vino, maslinovo ulje, tartufi, suhomesnati proizvodi, tjestenine, itd.). Upravo zbog toga aktivnost koja slijedi je ishodovanja oznake kvalitete ("Narodne novine" 84/2008), odnosno ishodovanje Oznaka izvornosti, Oznaka zemljopisnog podrijetla i Oznaka tradicionalnog ugleda.

Da bi mogli zaštititi navedene proizvode potrebno je prije svega napraviti njihov popis, iz kojeg treba stručno utvrđenom metodom utvrditi sve potrebne parametre na temelju kojih se može tvrditi da je pojedini proizvod tipičan za određeno područje. Temeljem takve identifikacije potrebno je sačiniti program njihove zaštite, valorizacije, te promocije kao tipičnih istarskih proizvoda.

AZRRI d.o.o. Pazin u svojem programu ima planirano raditi na :

1. Zaštititi istarskih tjestenina
2. Zaštita izvornosti mesa istarskog goveda
3. Zaštita izvornosti suhomesnatih proizvoda istarskog goveda
4. Zaštita izvornosti mliječnih proizvoda i mesa istarske ovce
5. Zaštita izvornosti istarskog maslinovog ulja
6. Zaštititi bijelog tartufa

Potrebna financijska sredstva:

1.000.000,00 kuna

Osiguranje sredstava:

100.000,00 kuna: AZRRI d.o.o. Pazin

400.000,00 kuna: Istarska županija

300.000,00 kuna: Općine i Gradovi

200.000,00 kuna: Turistička zajednica Istarske županije

MEĐUNARODNI PROJEKTI

Prekogranična suradnja sastavni je dio regionalne politike Europske unije. Regionalna politika EU osmišljena je kako bi se unaprijedila ekonomska i socijalna kohezija i smanjile razlike u stupnju razvoja različitih europskih regija. U tom smislu, EU strukturnim i pretprijetnim fondovima pomaže i prekograničnu suradnju kako na svojem teritoriju, tako i među zemljama kandidatkinjama. Smisao je prekogranične suradnje, naime, umanjiti negativan utjecaj granica na ujednačen gospodarski i socijalni razvoj pograničnih područja. Stoga su korisnici projekata prekogranične suradnje lokalni i regionalni dionici u pograničnim područjima.

Proračunsko razdoblje 2007.-2013.

Instrument pretprijetne pomoći IPA (*Instrument for Pre-Accession assistance*) je novi instrument pretprijetne pomoći za **razdoblje 2007. – 2013.**, koji zamjenjuje dosadašnje programe CARDS, PHARE, ISPA i SAPARD.

Osnovni ciljevi programa IPA su pomoć državama kandidatkinjama i državama potencijalnim kandidatkinjama u njihovom usklađivanju i provedbi pravne stečevine EU te priprema za korištenje Strukturnih fondova.

Republika je Hrvatska korisnica IPA programa i to od 2007. godine do trenutka stupanja u članstvo EU. Za sveukupnu koordinaciju programa IPA u RH zadužen je Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije (SDURF) a za sveukupno financijsko upravljanje Ministarstvo financija.

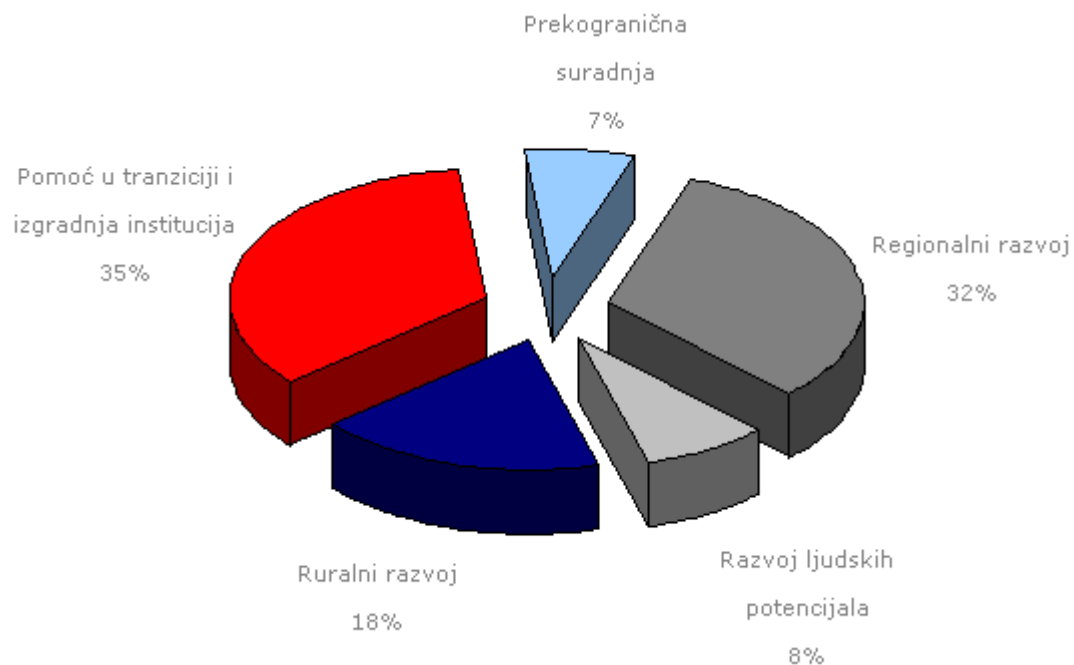
Program IPA sastoji se od sljedećih pet sastavnica (komponenta):

1. Pomoć u tranziciji i izgradnja institucija
2. Prekogranična suradnja
3. Regionalni razvoj
4. Razvoj ljudskih potencijala
5. Ruralni razvoj

AZRRI do.o. Pazin u 2009. godini raditi će na projektima koje su dio 2. i 5. komponente, odnosno Prekograničnoj suradnji i Ruralnom razvoju.

Raspodjela IPA programa po sastavnicama u postocima izgleda kao na slici:

II KOMPONENTA IPA-e PREKOGRANIČNA SURADNJA

Programi za prekograničnu i transnacionalnu suradnju

Hrvatska će u okviru IPA Prekogranične suradnje imati programe sa svim susjednim zemljama, po prvi put prenoseći svoja iskustva suradnje sa zemljama članicama EU na suradnju sa zemljama koje su tek potencijalne kandidatkinje za članstvo u EU. Hrvatska će tako sudjelovati u 6 novih prekograničnih programa:

1. Jadranska prekogranična suradnja
2. Prekogranična suradnja Slovenija – Hrvatska
2. Prekogranična suradnja Mađarska – Hrvatska
4. Prekograničnan suradnja Hrvatska – B&H
5. Prekogranična suradnja Hrvatska – Crna Gora
6. Prekogranična suradnja Hrvatska – Srbija.

Osim toga, Hrvatska će sudjelovati i u 2 nova transnacionalna programa:

1. SEES (South - Eastern European Space – Prostor jugoistočne Europe)
2. MED (Mediteran)

AZRRI d.o.o. Pazin u 2009. godini priprema projekte koje će kandidirati na programe:

- Jadranska prekogranična suradnja
- Prekogranična suradnja Slovenija – Hrvatska
- SEES (South - Eastern European Space – Prostor jugoistočne Europe)
- MED (Mediteran)

IPA- Jadranska prekogranična suradnja

Vrijednost programa u periodu 2007-2010: 150.796.813 Eura

Opći cilj programa:

Stvaranje dinamičnog prekograničnog područja s intenzivnom interakcijom dionika u razvoju kako bi ostvarili zajednički definirane ciljeve

Jačanje mogućnosti održivog razvoja jadranske regije usklađenom strategijom djelovanja među partnerima s prihvatljivih područja.

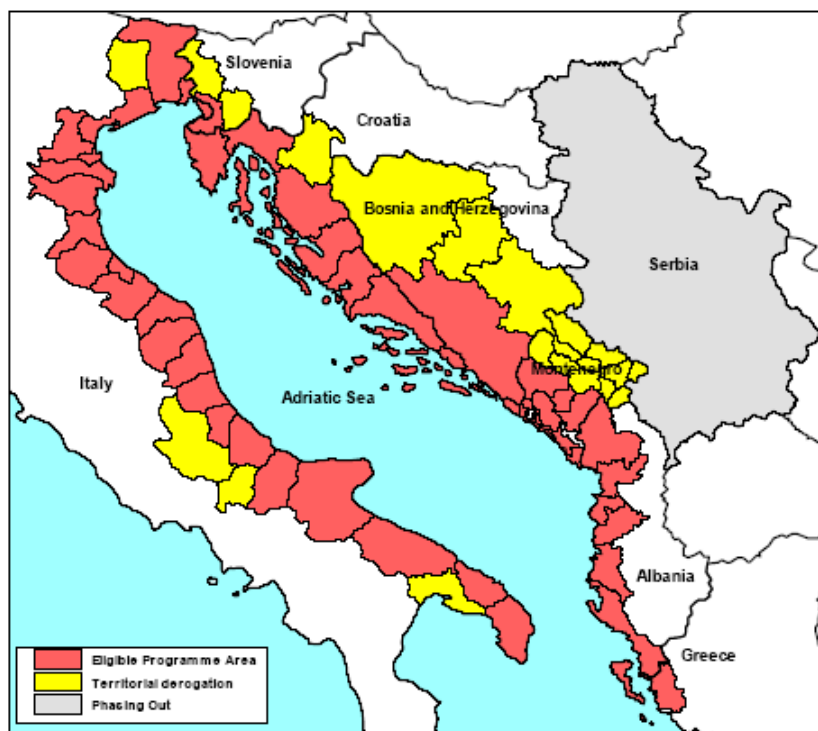
Prioriteti programa:

Prioritet 1: Gospodarska, društvena i institucionalna suradnja

Prioritet 2: Prirodna i kulturna bogatstva i sprječavanje rizika

Prioritet 3: Pristupačnost i mreže

Prioritet 4: Tehnička pomoć

Programsko područje:

AZRRI- Agencija za ruralni razvoj Istre u programu Jadranska prekogranična suradnja kandidirati će projekte : INNOV.AGRI i OLIVE.CAD.

Projekt INNOV.AGRI

INNOV.AGRI (Integrirane akcije za prekograničnu inovaciju usmjerenu ka kvalitetnijoj i održivoj poljoprivredi) koji će se kandidirati u sklopu Prioriteta 1. Gospodarska, društvena i institucionalna suradnja.

Opći cilj INNOV.AGRI-ja jest poticati uravnotežen i održiv razvoj poljoprivrednog i poljoprivredno-industrijskog sektora u cijeloj Jadranskoj euroregiji kroz jačanje procesa suradnje u primarnom i sekundarnom sektoru između jadranskih obala te kroz povećanje tehnološkog transfera i inovacija u proizvodnom sustavu. Ovaj pristup, primijenjen od strane partnera, pogodovat će uspostavljanju "akcijskog plana" za integraciju i održivu promidžbu prekograničnih proizvodnih sustava, u skladu s Lisabonskom i Gothenburškom strategijom.

Realizacija projekta omogućit će da Jadranska euroregija postane „inovativni prostor“ u kojem je primarni sektor konkurentniji i održiviji, pružajući tako nove mogućnosti razvoja talijanskih i istočnojadranskih regija.

U sklopu projekta predviđen je i radni paket u kojem bi jedna pilot aktivnost bila i izgradnja Centra za zaštitu istarskih autohtonih pasmina na Gortanovom Brijegu.

Predviđeno trajanje projekta:

30 mjeseci

Ukupna vrijednost projekta:

16.387.500,00 HRK , od toga za Hrvatske partnere 3.113.625,00 HRK za trogodišnje razdoblje trajanja projekta, odnosno za 2009. godinu 1.033.125,00 HRK od čega 85% iz IPA fonda a 15% je nacionalno sufinanciranje.

AZRRI d.o.o. Pazin

Projekt OLIVE.CAD

OLIVE.CAD (Centar za zaštitu i održivi razvoj maslinarstva na Mediteranskom prostoru).

Projekt teži ka razvoju dvaju pilot područja u državama istočnog Jadrana (Istarske županije u Hrvatskoj i područje Skrada u Albaniji) u sektoru inovativnih usluga primjenjivih u poljoprivrednom sektoru- mala i srednja poduzeća, koji će svoja stečena iskustva moći kasnije predstaviti u drugim prihvatljivim područjima.

Ideja je kreirati dva centra za inovacije koja će upravljati područjem usluživanja poljoprivrednih tvrtki i paralelno raditi na uvođenju sustava certificiranja kvalitete proizvoda.

Aktivnosti u projektu:

- izrada katastra maslina na području Istarske županije,
- pripremne aktivnosti za uvođenje oznaka izvornosti i geografskog porijekla
- pilot projekt: Centar za maslinarstvo u Istarskoj županiji

Predviđeno trajanje projekta:

36 mjeseci

Ukupna vrijednost projekta:

28.500.000,00 HRK, od toga za Hrvatske partnere 5.343.750,00 HRK za trogodišnje razdoblje trajanja projekta, odnosno 1.781.250,00 HRK za 2009. godinu, od čega 85% iz IPA fonda a 15% je nacionalno sufinanciranje.

IPA SLOVENIJA-HRVATSKA

Opći cilj programa: Stvaranje dinamičnog prekograničnog područja s intenzivnom interakcijom dionika u razvoju kako bi ostvarili zajednički definirane ciljeve

Programsko područje:

Programsko područje (NUTS III - Hrvatska i Slovenija)

- ⇒ Hrvatska - 7 županija: Istarska, Primorsko-goranska, Karlovačka, Zagrebačka, Krapinsko-zagorska, Varaždinska, Međimurska
- ⇒ Slovenija - Pomurska, Podravska, Savinjska, Zasavska, Spodnjeposavska, Jugovzhodna Slovenija, Notranjsko-kraška, Obalno-kraška
- ⇒ 2 Adjacent region (pridruženi teritorij): Grad Zagreb (pravilo 20%) i Osrednjeslovenska

AZRRI d.o.o. Pazin u Programu IPA Slovenija– Hrvatska kandidirala je projekt BioDiNet.

Projekt BioDiNet

AZRRI- Agencija za ruralni razvoj Istre (vodeći partner) kandidirala je projekt **BioDiNet**- Mreža za zaštitu biološke raznolikosti i kulturnog krajolika u sklopu prioriteta Održivo upravljanje prirodnih resursa.

Ostali partneri su: Primorsko sveučilište, Znanstveno-istraživački centar, Istarska županija, Općina Kopar, Lovački savez Istarske županije, Lovački savez Kopar, Lovački savez Slovenije, Udruga za uzgoj istarskog sivog goveda i ostalih autohtonih istarskih životinja – „Boškarin“, a suradnici: Grad Pazin, Agronomski fakultet sveučilišta u Zagrebu, Veterinarski fakultet, Ljubljana, Grad Buzet, Strukovna škola Pula, Savez uzgajivača istarskog goveda (SUIG), Društvo za slovensko-hrvatsko zajedničko sudjelovanje i druženje na području eko parka Kras.

Cilj projekta je uspostavljanje prekograničnog Centra za istraživanje i zaštitu biološke raznolikosti za geografsko područje Istre, osobito za razvoj prekogranične regionalne strategije i ljudskih potencijala te uređenje Informacijskog centra u Rakitovcu i Hrastovlju s edukativnim programima za zaštitu autohtonih vrsta Istarskog područja. Glavni cilj ovog projekta je omogućiti provedbu aktivnosti koje se tiču istraživanja i zaštite biološke raznolikosti.

BioDiNet će upravljati poljoprivrednom biološkom raznolikošću, a naročito će upravljati biljnim i životinjskim genetskim resursima. Prekogranični Centar za biološku raznolikost Istre i Park autohtonih pasmina Hrastovlje biti će razvijani sa ciljem poticanja i unaprjeđenja održivog razvoja cijele geografske regije.

Centar će biti odgovoran za aktivnosti vezane za genetske resurse te aktivnosti zaštite, valorizacije i promocije autohtonih vrsta i bioloških proizvoda

Projektom će se omogućiti useljavanje istarske autohtone pasmine istarsko govedo na slovenska područja gdje je ta pasmina nestala u devedesetim godinama. Kroz takvu inicijativu omogućit će se formiranje jedne samostalne populacije istarskog goveda na slovenskom području što je velike važnosti kako bi se kod goveda izbjegla krvna srodnost te poboljšala genetska stabilnost pasmine. Na taj način stvoriti će se osnova za sustavnu razmjenu životinjskih i biljnih vrsta koje su na navedenom prostoru obitavale, a koje su zbog ekonomskih ili prirodnih razloga na djelu područja obuhvaćenog projektom iščezle.

Omogućiti će se širenje biljnih i životinjskih vrsta s područja, te će opstanak tih vrsta biti dugoročno zajamčen. Na taj način zajamčiti će se usklađeni rad i rješavanje sličnih teškoća koja su zajednička za oba područja.

Pripremiti će se učinkovite smjernice održivog razvoja i mjera za očuvanje prirodne i kulturne baštine Istre

Povezivati će se stručne i znanstvene institucije s obje strane granice aktivnostima u zaštiti biološke raznolikosti stvarajući uvjete da na pograničnom području postoje jednake infrastrukture i logističke osnove za provođenje aktivnosti zaštite.

Projekt BioDiNet

Predviđeni početak projekta:

01.04.2009. godine, a završetak 31.03.2012. godine.

Ukupna vrijednost projekta:

Ukupna vrijedost projekta:13.471.594,39 HRK

Budget za AZRRI d.o.o. Pazin: 5.524.771,95 HRK od čega 828.708,75 HRK (85%) iz IPA sredstva , a 4.696.051,90 HRK (15 %) nacionalno sufinanciranje.

IPA Transnacionalni program Jugoistočni Europski prostor

Dosadašnja transnacionalna suradnja koja se provodila u programu INTERREG III B CADSES podijelila se na dva područja:

1. Central European Programme (CENTRAL)
2. South East European Space (SEES)

Cilj programa:

Poticanje transnacionalne suradnje kako bi se omogućila teritorijalna suradnja i integracija, ujednačeni gospodarski razvoj zemalja koje se nalaze na području jugoistočne Europe te kako bi se doprinijelo stabilnosti u regiji.

Dodatni programski cilj je sljedeći:

Program transnacionalne suradnje kao posebne zajedničke ciljeve ima jačanje inovativnosti, zaštitu okoliša, dostupnosti i održivi urbani razvoj.

Pregled posebnih ciljeva:

Posebni ciljevi	Prioriteti
Posebni cilj 1: Poticanje inovativnosti, poduzetništva, ekonomije znanja i informacijskog društva	Prioritet 1: Podrška inovacijama i poduzetništvu
	Prioritet 2: Zaštita okoliša
	Prioritet 3: Dostupnost
Posebni cilj 2: Porast atraktivnosti područja putem održivog razvoja, dostupnosti i kvalitete okoliša	Prioritet 4: Razvoj transnacionalnih sinergija u cilju održivog razvoja regije
	Prioritet 5: Tehnička pomoć u provedbi programa i jačanju kapaciteta
Horizontalna tema: Razvoj transnacionalnog partnerstva, teritorijalna i socio-ekonomska integracija te postizanje stabilnosti u regiji	

MEĐUNARODNI PROGRAMI

Programsko područje:

U natječaju mogu sudjelovati subjekti iz 14 zemlja koje sudjeluju čitavim teritorijem (Albanija, Austrija, BIH, Crna Gora, Bugarska, Rumunjska, Makedonija, Grčka, Hrvatska, Mađarska, Srbija, Slovačka, Slovenija, Moldavija) te iz dvije zemlje u kojima mogu sudjelovati samo neke njihove regije (Italija i Ukrajina)

AZRRI- Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin u Programu SEES partner je u 4 projekta:

1. TECH.FOOD
2. RURALTOURINNOV
3. SOUTHEAST WINE
4. EU.WATER

S obzirom da se natječaj odvija u 2 faze, projekti koji su prošli prvu fazu pozvani su da se prijave i na drugu (finalnu). fazu. Ti projekti su TECH.FOOD i EU.WATER

Projekt TECH.FOOD

Rješenja i intervencije za tehnološki transfer i inovacije u poljoprivredno- prehrambenom sektoru Jugoistočnih regija

Prioritet 1. Poticanje inovacija i poduzetništva

Mjera 1.1. Razvoj tehnoloških i inovacijskih mreža u specifičnim područjima

Partneri:

PP1. ASTER- Znanost, tehnologija, poduzetništvo: Regija Emilia-Romagna (Italija)

PP2. Sveučilište u Bukureštu (Rumunjska)

PP3. Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja (Rumunjska)

PP4. Mađarski mesni istraživački institut (Mađarska)

PP5. Regionalna uprava Stara zagora (Bugarska)

PP6. Grčka nacionalna istraživačka fondacija (Grčka)

PP7. Gospodarska komora Atena (Grčka)

PP8. Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin (Hrvatska)

PP9. Institut za ekonomiju i poljoprivredu, Beograd (Srbija)

Cilj projekta TECH.FOOD je poticati inovacije u poljoprivredno– prehrambenom sektoru u Jugoistočnij europskoj regiji kroz proces suradnje u primarnom i sekundarnom sektoru. Ta suradnja odvijati će se kroz zajedničku strategiju koju će kreirati svi partneri uključeni u projekt.

Trajanje projekta:

siječanj 2009.- lipanj 2011.

Ukupna vrijednost projekta:

Ukupna vrijednost projekta: 17.812.500,00 HRK

Budget za AZRRI: 542.404,90 HRK za trogodišnje razdoblje od čega 461.044,50 HRK iz fonda IPA, a 81.360,38 HRK nacionalno sufinanciranje.

Projekt RURALTOURINNOV

Razvoj novih proizvoda i pristupa u ruralnom turizmu i osnivanje mreže malih i srednjih poduzeća

Prioritet 1. Poticanje inovacija i poduzetništva
Mjera: 1.2. Poticanje inovativnog poduzetništva

Partneri:

PP1. Mikro-regionalna razvojna asocijacija područja Szecseny (Mađarska)

PP2. regija Veneto (Italija)

PP3. Regija Emilia- Romagna (Italija)

PP4. Regionalna vlada Carinthie (Austrija)

PP5. Regionalna asocijacija Pogany- havas (Rumujska)

PP6. Županija Patras (Grčka)

PP7. Grčki centar za tehnološka istraživanja (Grčka)

PP8. Istarska županija (Hrvatska)

PP8. Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin (Hrvatska)

Cilj projekta je razvoj održivog oblika agroturizma kroz zajedničku strategiju kreiranu u predhodnom INTERREG III B CADSES projektu Ruraltour. Projektom bi se izradile smjernice turističkih inovacija u ruralnom prostoru.

Trajanje projekta:

siječanj 2009.- siječanj 2011.

Ukupna vrijednost projekta:

10.687.500,00 HRK (Hrvatska: 570.000,00 HRK)

MEĐUNARODNI PROGRAMI

Projekt SOUTHEAST WINE

Klimatske promjene u vinogradarskom sektoru Jugoistočne europske sa jedne integrirane socio-ekonomske perspektive

Prioritet 2: Zaštita i unaprjeđenje okoliša

Mjera 2.2. Razvoj preventivnog djelovanja pri rizicima u okolišu

Partneri:

PP1. ENEA- centar za istraživanja (Italija)

PP2. CASAS (Italija)

PP3. IAMB: mediteranski agronomski institut (Italija)

PP4. Georama (Grčka)

PP5. Institut za poljoprivredu i šumarstvo (Slovenija)

PP6. CIHEAM: mediteranski agronomski institut (Grčka)

PP7. Slovački agronomsko- istraživački centar (Slovačka)

PP8. Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja rumunjske (Rumunjska)

PP9. Institut za vinogradarstvo (Austrija)

PP10. Sveučilište u Ljubljani, Biotehnički fakultet (Slovenija)

PP11. Institut za vinogradarstvo, hortikulturu (Austrija)

PP12. Fondacija EURO PERSPECTIVES (Bugarska)

PP13. AZRRI- Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin (Hrvatska)

PP14. Viša poljoprivredna škola, Poreč (Hrvatska)

PP15. Ekološki centar (Rumunjska)

Cilj projekta je kreiranje znanstvenih smjernica za zajedničku politiku vinogradarstva u jugoistočnom prostoru kroz istraživanje klimatskih promjena.

Trajanje projekta:

ožujak 2009.- kolovoz 2011.

Ukupna vrijednost projekta:

19.237.500,00 HRK (Hrvatska: 726.750,00 HRK)

PROJEKT EU.WATER

Transnacionalno integrirano upravljanje vodnim resursima u poljoprivredi

Prioritet 2: Zaštita i unaprjeđenje okoliša

Mjera 2.1: Unaprjeđenje integriranog upravljanja vodama i prevencija od rizika poplava

Partneri:

PP1. Provincija Rovigo (Italija)

PP2. Inspektorat za okoliš, prirodu i vodno gospodarstvo (Mađarska)

PP3. Sveučilište u Debrecenu (Mađarska)

PP4. Regija zapadna Makedonija (Grčka)

PP5. Sveučilište u Thessaloniki (Grčka)

PP6. Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja Rumunjske (Rumunjska)

PP7. Nacionalni institut za istraživanja i razvoj (Rumunjska)

PP8. AZRRI- Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin (Hrvatska)

PP9. Institut ekonomiku u poljoprivredi, Beograd (Srbija)

PP10. Politehnički fakultet (Ukraina)

PP11. Grad Ialoveni (Republika Moldavija)

Project EU.WATER bavi se urgentnim pitanjem potrošnje i onečišćenja vode u Europi te nastoji na transnacionalnoj razini primijeniti pristup integriranog vodnog gospodarstva u poljoprivredi pomoću optimizacije potrošnje vode i smanjenja onečišćenja podzemnih voda.

Trajanje projekta:

ožujak 2009.- veljača 2012.

Ukupna vrijednost projekta:

Ukupna vrijednost projekta: 17.919.375,00 HRK (Hrvatska: 93.656,00 HRK)

Budget za AZRRI d.o.o. Pazin: 463.125,00 HRK za trogodišnje razdoblje, od čega 393.656,00 HRK (85%) iz fonda IPA, a 69.468,75 HRK (15%) nacionalno sufinanciranje.

AZRRI d.o.o. Pazin

Program transnacionalne suradnje Mediteran MED

Opći cilj programa:

ojačati gospodarsku i društvenu povezanost kako bi se stvorili povoljni uvjeti za skladan, uravnotežen i održiv razvoj Europske zajednice.

Programsko područje:

9 država članica:

Cipar: čitava država

Francuska: 4 regije – Korzika, Languedoc-Roussillon, Provansa-Alpe-Azurna obala, Rona-Alpe

Grčka: čitava država

Italija: 18 regija: Abruzzo, Apulia, Basilicata, Calabria, Campania, Emilia-Romagna, Friuli-Venezia Giulia, Lacij, Liguria, Lombardija, Marche, Molise, Umbrija, Pijemont, Sardinija, Sicilija, Toskana, Veneto.

Malta: čitava država

Portugal: 2 regije – Algarve, Alentejo

Slovenija: čitava država

Španjolska: 6 autonomnih regija i dva autonomna grada – Andaluzija, Aragon, Katalonija, Balearsko otočje, Murcia, Valencia, Ceuta i Melilla

Ujedinjeno Kraljevstvo: 1 regija gospodarskog programa – Gibraltar

+ 2 IPA korisnice: Hrvatska i Crna Gora od 2007.

AZRRI- Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin u Programu MED sudjeluje u 2 projekta: **MARI-NET i MED EMPORIUM.**

S obzirom da se natječaj odvija u 2 faze komisija za odabir odabrala je 108 projekata koji mogu ući u 2. fazu odabira među kojima je i MARI-NET.

Projekt MARI – NET

Prioritet 4. Promicanje policentričnog i integriranog razvoja područja Mediterana

Cilj: 4.2. Jačanje identiteta i unaprjeđenje kulturnih bogatstava u cilju bolje integracije područja Mediterana

Partneri:

Regione Emilia Romagna (Italija)

Comune di Carloforte (Italija)

Municipalite' de Marseille (Francuska)

Junta de Andalucia (Španjolska)

Ayuntamiento de Torroella (Španjolska)

Perfecture of Lesvos (Grčka)

Istarska županija: Agencija za ruralni razvoj Istre (Hrvatska)

Prema karakteristikama teritorija i turističke strukture različitih partnera uključenih u projekt svrha projekta je definirati metodologiju koja se može primijeniti na različite realnosti a ima za cilj: širenje turizma koji je povezan sa prirodom, okolinom, otkrivanjem identiteta , izvornost i jedinstvenost različitih područja.

Trajanje projekta:

01.09.2008.- 31.08.2011.

Ukupna vrijednost projekta:

Ukupna vrijednost projekta: 15.514.687,50 HRK.

Budget za AZRRI d.o.o. Pazin: 409.687,50 HRK od toga 348.234,40 HRK (85%) alokacija IPA i 61.435,20 HRK eura (15%) sufinanciranje.

Projekt MED- EMPORIUM

Prioritet 1. jačanje inovacijskih kapaciteta

Cilj: 1.2. Jačanje strateške suradnje između aktera gospodarskog razvoja i tijela javne vlasti

Partneri:

Provincia di Grosseto (Italija)

Conseil General du Gard (Francuska)

Regione Sardegna (Italija)

Soller City council- Ajuntament de Soller (Španjolska)

North Aegean Region (Grčka)

Larnaca District Development Agency (Cipar)

Provincia di Lucca (Italija)

Gospodarska Komora Slovenija (Slovenija)

AZRRI- Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin

Centar za subtropske kulture, Podgorica (Crna Gora)

Cilj projekta je bolja organizacija sektora proizvodnje i sektora usluga da bi se omogućilo partnerima projekta šire djelovanje: internacionalizacija poduzeća , jačanje prekograničnih tržišta i socijalno povezivanje koji se temelje na identitetu teritorija.

Trajanje projekta:

01.01.2009.- 30.12.2011.

Ukupna vrijednost projekta:

14.962.500,00 HRK (AZRRI: 356.250,00 HRK)

V KOMPONENTA IPA-e RURALNI RAZVOJ

IPARD je novi pretpristupni program Europske unije za razdoblje 2007. – 2013. Sastavni je dio IPA-e (Instrument pretpristupne pomoći, eng. Instrument for Preaccession Assistance) odnosno njegova V. komponenta Ruralni razvoj.

IPARD program provoditi će se kroz tri osnovna cilja ili strateška prioriteta:

1. Poboljšanje tržišne učinkovitosti i provedba standarda Zajednice
  - 1.1. Ulaganje u poljoprivredna gospodarstva
  - 1.2. Ulaganje u preradu i trženje
2. Pripreme radnje za provedbu poljoprivredno okolišnih mjera i lokalnih strategija ruralnog razvoja
  - 2.1. Radnje za poboljšanje okoliša i krajolika
  - 2.2. Priprema i provedba lokalnih strategija ruralnog razvoja
3. Razvoj ruralne ekonomije
  - 3.1. Ulaganje u ruralnu infrastrukturu
  - 3.2. Diversifikacija gospodarskih aktivnosti

Ta tri cilja predstavljaju okosnicu hrvatske europske budućnosti jer se kroz EAFRD (Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj) provode mjere na gotovo identičan način tako da je ovo prava prilika da se RH pripremi na ponešto novi pristup financiranju poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Odlukom Vlade RH od 26. 3. 2008. (NN 34/08) IPARD programom upravlja Uprava za ruralni razvoj – Upravna direkcija SAPARD/IPARD programa dok će program provoditi Ravnateljstvo za tržišnu i strukturnu potporu u poljoprivredi u sklopu ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja.

Tijekom ove godine Uprava za ruralni razvoj u suradnji sa Ravnateljstvom za tržišnu i strukturnu potporu u poljoprivredi te drugim upravama ministarstva napraviti će i objaviti Pravilnik o provedbi IPARD programa koji će definirati i sažeti uvjete natjecanja za dodjelu sredstava dok će stvarna realizacija započeti objavom natječaja od strane Ravnateljstva za tržišnu i strukturnu potporu u poljoprivredi.

Korisnici IPARD programa ovisno od mjere mogu biti OPG u sustavu PDV, obrti i tvrtke što znači da ograničenja u tom smislu ne postoje.

Od 2007. - 2011. godine kroz IPARD program u Republici Hrvatskoj korisnicima će biti dostupno 179.000.000 EUR (1,3 milijarde HRK) potpore.

**V KOMPONENTA IPA-e
RURALNI RAZVOJ**

U 2009. godini AZRRI planira organizaciju Seminara namijenjenih jedinicama lokalne samouprave, poljoprivrednim i ribarskim udrugama i zadrugama, poljoprivrednicima, obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, poljoprivrednim poduzećima i drugim zainteresiranim poljoprivrednim subjektima.

Cilj takvih seminara je podrobnije upoznati sve zainteresirane sa odabranim mjerama financiranja.

Potrebna financijska sredstva:

100.000,00 kuna

Ukupna vrijednost projekta:

50.000,00 kuna	Istarska županija
25.000,00 kuna	Gradovi i općine
25.000,00 kuna	AZRRI d.o.o. Pazin

Pro.V.I.C. - Promotion and Valorization of Istrian Cattle (Promidžba i valorizacija istarskog goveda)

Međunarodni projekt Pro.V.I.C. (Promotion and Valorization of Istrian Cattle-Promidžba i valorizacija istarskog goveda) kandidirao je AZRRI - Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin a financiran je u sklopu New Neighbourhood Programma (Novi program za susjedstvo) INTERREG/CARDS-PHARE.

Aktivnosti projekta započele su odmah nakon potpisivanja Ugovora o bespovratnom financiranju 01. rujna 2008. godine. Trajanje projekta je 15 mjeseci počevši od dana potpisivanja Ugovora. Ukupna vrijednost projekta je 160.000 EUR od čega AZRRI zajedno sa svojim partnerima osigurava 80.000EUR.

Cilj ovog projekta je valorizacija prirodne baštine Istre putem zaštite, valorizacije i uzgoja Istarskog goveda sa ciljem povećanja broja grla i kontroliranog procesa uzgoja i klanja sa rezultatom autohtonog proizvoda valoriziranog na tržištu (meso istarskog goveda s oznakom kvalitete).

Projektom će se pokušati riješiti mnogi formalni preduvjeti da intenzivniji uzgoj i eksploatacija istarskog goveda zažive u budućoj praksi.

CILJEVI PROJEKTA

Osnovni cilj ovog projekta je valorizacija prirodne baštine Istre putem zaštite, valorizacije i uzgoja istarskog goveda sa ciljem povećanja broja grla i kontroliranog procesa uzgoja i klanja sa rezultatom autohtonog proizvoda valoriziranog na tržištu (meso istarskog goveda s oznakom kvalitete). Neposredni rezultati projekta biti će izrađeni pravilnici (moraju biti usklađeni sa europskom normativom) i standardi za sve faze uzgoja istarskog goveda i plasmana njegova mesa (od uzgoja, rasploda, ispaše i ishrane, preko tova, klanja, rasijecanja i zrenja mesa do njegove pripreme u ugostiteljstvu). Ono što je za kvalitetno meso istarskog goveda od velike važnosti, a u hrvatskom zakonodavstvu o hrani uopće ne postoji, je postupak zrenja goveđeg mesa. Upravo se taj postupak pokazao važnim za uspjeh tržišne valorizacije autohtonih pasmina goveda u Italiji. Putem ovog projekta pokušati će se postupak zrenja goveđeg mesa uklopiti u postojeće sanitarno–higijenske propise Zakona o hrani.

Sveukupni cilj je povećati broj grla u uzgoju na sljedeći način:

- poboljšanjem uvjeta za uzgoj
- povećanjem interesa i znanja mladih uzgajivača pomoću novih metodologija
- poboljšanjem povezanosti sa srodnim gospodarskim djelatnostima

Projekt pridonosi regionalnim naporima za očuvanje autohtonih životinjskih vrsta, regionalnoj politici na području zaštite okoliša, gospodarstva, turizma i energetike. Projekt također nadopunjuje nacionalne programe podrške poljoprivredi, te se nadovezuje na aktivni rad i tekuće programe podnositelja i partnera (Saveza uzgajivača istarskog goveda) na ovom području, i to na način da subjektima koji se bore za očuvanje ove ugrožene vrste omogućuje razvoj struktura i instrumenata potrebnih za postizanje njihovog plemenitog cilja.

PARTNERI U PROJEKTU

Hrvatska:

- AZRRI - Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin
- Grad Pazin
- Istarska županija
- Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- SUIG – Savez uzgajivača Istarskog goveda

Italija:

- PROINCARNE s.c.a.r.l. – udruženje proizvođača goveđeg mesa autohtonih pasmina regije Emilia-Romagna
- ARPA – Agencija za zaštitu okoliša Regije Molise
- Regija Emilia-Romagna
- Regija Marche
- Sveučilište u Padovi
- ANABIC – Nacionalna talijanska udruga za zaštitu autohtonih pasmina
- Activa System

Potrebna financijska sredstva:

Ukupna vrijednost projekta je 1.152.000,00 HRK

Osiguranje sredstava:

576.000,00 HRK – Financijski instrument INTERREG/CARDS-PHARE
279.936,00 HRK - AZRRI - Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin
132.480,00 HRK – Istarska županija
94.464,00 HRK – Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
69.120,00 HRK – Grad Pazina

Agroturistička djelatnost

U 2008. godini AZRRI d.o.o. Pazin i Upravni odjel za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodoprivredu Istarske županije organizirali su više konferencija u sklopu projekata koji se financiraju iz Europskih fondova.

Jedan od ciljeva konferencija bio je upoznati zainteresirane sa zakonskom regulativom u Hrvatskoj vezanom za agroturističku djelatnost.

Tijekom rada konferencije utvrđeno je da postoji cijeli niz problema koje sprječavaju kvalitetan razvoj agroturističke djelatnosti u Republici Hrvatskoj.

Iz navedenih je razloga AZRRI d.o.o. Pazin uputio dopis Ministarstvu poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Ministarstvu turizma te Saborskom odboru za turizam kojim zahtjeva statusno rješavanje agroturističke djelatnosti, odnosno predlaže da agroturizam bude u nadležnosti Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, te da se u izradu zakonskih propisa i pravilnika kojim se regulira poslovanje agroturizma uključuju i regionalne odnosno županijske vlasti, te zajedno surađuju na izradi strategija i planova u svrhu razvoja i promocije hrvatskog agroturizma.

Poslan je i Upitnik vlasnicima objekata koji se bave agroturističkom djelatnošću kojem je cilj suradnja na poboljšanju zakonske regulative i razvitak agroturističke djelatnosti u ruralnom prostoru Istarske županije.

U 2009. godini nakon zaprimanja prijedloga i ispunjenog upitnika AZRRI d.o.o. Pazin će ponuditi konkretne aktivnosti radi poboljšanja ponude istarskih tipičnih proizvoda u agroturističkim objektima.

Također dogovorit će se i način suradnje koji će AZRRI d.o.o. Pazin ponuditi zainteresiranim objektima koji se bave agroturističkom djelatnošću.

Cilj suradnje je upoznavati sve zainteresirane sa:

- ⇒ zakonskom regulativom
- ⇒ otvorenim Natječajima Ministarstva turizma, Ministarstva poljoprivrede i drugih nacionalnih i međunarodnih natječaja
- ⇒ uvođenjem HACCP-a i drugih standarda
- ⇒ mogućnostima organiziranja raznih edukacijskih seminara
- ⇒ načinom korištenja tipičnih istarskih proizvoda u ugostiteljsko turističkoj ponudi
- ⇒ formiranjem ponude i potražnje registriranih poljoprivredno– prehrambenih proizvoda u Istri

Agroturistička djelatnost

Potrebna financijska sredstva:

200.000,00 HRK

Osiguranje sredstava:

50.000,00 AZRRI d.o.o.Pazin
100.000,00 Istarska županija
50.000,00 zainteresirane stranke

***PRIJEDLOG FINANCIJSKOG PLANA
POSLOVANJA DRUŠTVA ZA
2009. GODINU***

PRIJEDLOG FINANCIJSKOG PLANA POSLOVANJA DRUŠTVA ZA 2009. GODINU

- u kn

	PLAN 2009.
PRIHODI IZ OSNOVNE DJELATNOSTI	2.485.000,00
-Prihodi od prodaje usluga	1.475.000,00
⇒ strojna sadnja	1.000.000,00
⇒ usluge navodnjavanja	250.000,00
⇒ organizacija izgradnje proizvodnih sustava na području stočarske proizvodnje	75.000,00
⇒ istraživanje tržišta	150.000,00
-Prihodi od prodaje robe	1.010.000,00
⇒ prodaja mesa istarskog goveda	800.000,00
⇒ prodaja živih goveda	100.000,00
⇒ prodaja mliječnih proizvoda od istarske ovce	70.000,00
⇒ prodaja janjadi istarske ovce	40.000,00
PRIHODI IZ DRUGIH AKTIVNOSTI	3.676.300,00
- Prihodi od države i lokalne samouprave	3.321.300,00
⇒ Provedba strategije ruralnog razvoja	800.000,00
⇒ Program trajna zaštita istarskog goveda	800.000,00
⇒ Poticaji za tov i uzgoj goveda	300.000,00
⇒ Poticaji za podizanje nasada maslina na opožarenim područjima	600.000,00
⇒ Državni poticaji za podizanje nasada maslina	600.000,00
⇒ Natječaji ministarstva (Marketinška priprema)	68.000,00
⇒ PRO V.I. C.	153.300,00
- Prihodi od redovitih kamata i pozitivnih tečajnih razlika	25.000,00
- Prihodi od međunarodnih projekata	330.000,00
⇒ PRO V.I.C.	330.000,00

**PRIJEDLOG FINANCIJSKOG PLANA POSLOVANJA DRUŠTVA ZA
2009. GODINU**

- u kn

	PLAN 2009.
OSTALI PRIHODI	885.000,00
⇒ Odgođeni prihodi iz prethodnih razdoblja	850.000,00
⇒ Prihodi od dotacija, refundacija za rad radnika	35.000,00
UKUPNI PRIHODI	7.046.300,00

PRIJEDLOG FINANCIJSKOG PLANA POSLOVANJA DRUŠTVA ZA 2009. GODINU

	PLAN 2008.
RASHODI OSNOVNE DJELATNOSTI	
- Program Trajne zaštite istarskog goveda	1.250.000,00
⇒ Proizvodnja u toku	400.000,00
⇒ Trošak zaliha prodanih proizvoda	350.000,00
⇒ Zavisni troškovi (najamnina, veterinarske usluge, osiguranje)	300.000,00
⇒ Priprema elaborata za objekt za uzgoj stoke- Gortanov brijeg	200.000,00
- Materijalni troškovi	1.370.000,00
⇒ Troškovi podizanja 30 ha nasada maslina (priprema terena, sadnja, navodnjavanje)	600.000,00
⇒ Nabava sadnog materijala—masline za podizanje maslina	400.000,00
⇒ Uredski materijal	30.000,00
⇒ Gorivo	240.000,00
⇒ Rezervni dijelovi, troškovi registracije	100.000,00
⇒ Usluge telefona, pošte, prijevoza	190.000,00
⇒ Telefon,	80.000,00
⇒ Poštanske usluge	10.000,00
⇒ Usluge prijevoza	100.000,00
- Vanjske usluge pri izradi dobara i usluga	605.000,00
⇒ Ugovor o djelu	100.000,00
⇒ Smještaj radnika na terenu	150.000,00
⇒ Grafičke usluge tiska i uveza	50.000,00
⇒ Trošak zaštite oznake izvornosti "mesa istarskog goveda"	150.000,00
⇒ Trošak provedbe projekta Pro.V.I.C.	155.000,00
- Usluge održavanja i zaštite	100.000,00
⇒ usluge održavanja i softera	30.000,00
⇒ Servis vozila	20.000,00
⇒ Ostale servisne usluge (mehanički radovi, ispis fotografija, stavljanje reklamnih natpisa na radna odijela...)	50.000,00

PRIJEDLOG FINANCIJSKOG PLANA POSLOVANJA DRUŠTVA ZA 2009. GODINU

	PLAN 2008.
- Ostale vanjske usluge (najamnina, snimanje filma o istarskom govedu, sadnji, usluge javnog biležnika, odvjetničke usluge...)	200.000,00
- Troškovi osoblja	2.100.000,00
⇒ Bruto plaće	1.900.000,00
⇒ Dnevnice, troškovi uporabe osobnih automobila na službenom putu, terenski dodatak	200.000,00
- Amortizacija	700.000,00
- Bankovne usluge	10.000,00
- Doprinosi, članarine i slična davanja	10.000,00
- Troškovi osiguranja	70.000,00
⇒ Osiguranje dugotrajne imovine	25.000,00
⇒ Osiguranje prometnih sredstava	45.000,00
- Kalo proizvodnje	60.000,00
- Reprezentacija, promidžba	130.000,00
- Kamate, darovanja i tečajne razlike	70.000,00
- Troškovi sitnog inventara	40.000,00
- Troškovi obrazovanja djelatnika, seminara, stručne literature	40.000,00
- Nabavna vrijednost prodane trgovačke robe (meso, PI-voda)	40.000,00
UKUPNI RASHODI	6.985.000,00

Plan poslovanja AZRRI - Agencije za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin za 2009. godinu je sačinjen na temelju dosadašnjih aktivnosti po pojedinim programima koji su uglavnom višegodišnji i nadopunjavaju se svake godine.

Realizacija ovog Plana poslovanja za 2009. godinu značajno je ovisna o realizaciji i prihvaćanju predloženih projekata od strane Europske Komisije od koje očekujemo sufinanciranje više razvojnih projekata.

Provedbom programa iz ovog Plana poslovanja Istarska županija putem AZRRI-a osigurava značajnu potporu javnog sektora razvoju ruralnog područja Istarske županije i time omogućava povećanje aktivnosti privatnog sektora, što je jedan od temeljnih ciljeva osnivanja AZRRI - Agencije za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin

Pazin, studeni 2008.

Direktor AZRRI - Agencije za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin
Graciano Prekalj, dipl. ing.

**AZRRI - Agencija za ruralni razvoj
Istre d.o.o. Pazin**

PAZIN, Šet. Pazinske gimnazije 1

**IZVJEŠĆE I PRIJEDLOZI
ODLUKA NADZORNOG
ODBORA**

SADRŽAJ

PRIJEDLOZI ODLUKA NADZORNOG ODBORA.....2

Prijedlog odluke o prihvaćanju Planu poslovanja za 2009.
Godinu.....3

Prijedlog odluke o prihvaćanju Financijskog plana za 2009.
Godinu.....4

PRIJEDLOZI ODLUKA NADZORNOG ODBORA

**AZRRI - AGENCIJA ZA RURALNI
RAZVOJ ISTRE d.o.o. PAZIN
Šetalište Pazinske gimnazije 1
PAZIN**

Na temelju članka 34. Odluke o osnivanju Trgovačkog društva AZRRI – Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin, Nadzorni odbor istoga na 3. sjednici održanoj dana 20.siječnja 2009. godine donio je slijedeći

**PRIJEDLOG ODLUKE
O PRIHVAĆANJU
PLANA POSLOVANJA ZA 2009. GODINU**

Nadzorni odbor predlaže Županijskoj skupštini Istarske županije u funkciji Skupštine Trgovačkog društva AZRRI - Agencije za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin slijedeće:

Prihvaća se Plan poslovanja za 2009. godinu.

Pazin, dana 20. siječnja 2009. godine
Broj: 01/03/09-2

**PREDSJEDNIK
NADZORNOG ODBORA**

Neven Rimanić

**AZRRI - AGENCIJA ZA RURALNI
RAZVOJ ISTRE d.o.o. PAZIN
Šetalište Pazinske gimnazije 1
PAZIN**

Na temelju članka 34. Odluke o osnivanju Trgovačkog društva AZRRI – Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin, Nadzorni odbor istoga na 9. sjednici održanoj dana 20. siječnja 2009. godine donio je slijedeći

**PRIJEDLOG ODLUKE
O PRIHVAĆANJU
FINANCIJSKOG PLANA POSLOVANJA ZA 2009. GODINU**

Nadzorni odbor predlaže Županijskoj skupštini Istarske županije u funkciji Skupštine Trgovačkog društva AZRRI - Agencije za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin slijedeće:

Prihvaća se financijski Plan poslovanja za 2009. godinu.

Pazin, dana 20. siječnja 2009. godine
Broj: 01/03/09-3

**PREDSJEDNIK
NADZORNOG ODBORA**

Neven Rimanić

